

HAJDÚ-BIHARI

XXXIX. ÉVFOLYAM
269. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1982. XI. 16.,
KEDD

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

„A népek közötti békés együttműködés harciosa volt”

Mély részvét mellett helyezték örök nyugalomra Moszkvában
Leonyid Brezsnyevet

Moszkva, 1982. november 15. (MTI) — Az egész világ mély részvete mellett, a világ minden tájáról érkezett párt- és állami vezető küldöttségek jelenlétében, a szovjet emberek országos gyászával helyezték hétfőn délelőtt örök nyugalomra Moszkvában Leonyid Brezsnyevet, a kiváló szovjet államférfit, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő személyiségét. Brezsnyev szerdán hunyt el, szívbetege következtében.

Az SZKP KB elhunyt főtákarától, a szovjet államfőtől három napon át száz- és százazrek vetek búcsút ravatalánál, a Szakszervezetek Házának oszlopcsarnokában. Vasárnap a késő esti órákig érkeztek sűrű sorokban a moszkvaiak, a gyárak, üzemek, hivatalok, iskolák küldöttségei, a Szovjetunió más részeiből jött delegációk, a temetés külföldi vendégei, hogy leróják kegyeletüket.

Felkereste a ravatalt a magyar párt- és állami küldöttség, amely Kádár Jánosnak, az MSZMP KB első titkárnak vezetésével vasárnap délután érkezett Moszkvába, hogy részt vegyen Leonyid Brezsnyev temetésén. Kádár János, Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke és Rajnai Sándor, az MSZMP KB tagja, hazánk szovjetunióbeli nagykövete elhelyezte a ravatalon az MSZMP KB és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa koszorúját, kegyelettel adózott Leonyid Brezsnyev emlékének, és kifejezte mély részvétét az elhunyt szovjet államférfi özvegyének, családtagjainak.

Leonyid Brezsnyev temetésére Moszkvába érkeztek a szocialista országok párt- és állami küldöttségei. A bolgár delegációtodor Zsivkov, a csehszlovákot Gustáv Husák, a kubait Fidel Castro, a lengyelt Wojciech Jaruzelski, a mongol Jumzsagijn Cedenbal, a román Nicolae Ceausescu vezeti. A vietnami delegáció élén Truong Chinh, a laoszién Szufanuovong, a kambodzsaién Heng Samrin áll. Moszkvába érkezett a temetésre a Koreai NDK küldöttsége Pal Szong Csol vezetésével. A Kínai Népköztársaságot Huang Hua külügyminiszter képviseli.

Moszkva belvárosa gyászba öltözött Leonyid Brezsnyev temetésére. Az épületeken fekete szalagos vörös zászlók lengtek, a középületek zászlóit felárborca eresztették. A kora délelőtti órákban már sűrű sorokban indultak a Vörös tér felé a gyászszertartáson részt vevő moszkvaiak, akik fekete szalagos vörös zászlókkal, Leonyid Brezsnyev gyászkeretes fényképpel vettek részt a temetésen.

Folyamatosan foglalták el helyüket az emelvényen a külföldi küldöttségek. A világ országaiból összesen mintegy 130 párt- és állami küldöttség érkezett Moszkvába ebből az alkalmából. Közöttük több mint harminck az élén államfő állt.

Leonyid Brezsnyev ravatalánál még hétfőn délelőtt is lerótták kegyeletüket külföldi delegációk. Felkereste a ravatalt Jasszer Arafat, a PFSZ elnöke, aki a Palesztinai Felszabadítási Szervezet küldöttségét vezeti.

Moszkvai idő szerint fél tizenegykor szertartás kezdődött Brezsnyev ravatalánál az SZKP és a szovjet állam vezetői, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjai és póttagjai, a Központi Bizottság titkárai. A szovjet vezetőket, élükön Jurij Vlagyimirovics Andropovval, az SZKP KB újonnan megválasztott főtákarával díszőrséget álltak a ravatalt mellett, néma főhajtsással búcsúztak Leonyid Brezsnyevtől, majd részvétükről biztosították özvegyét, családjának tagjait.

Időközben megkezdtek a Szakszervezetek Házából az ezernyi koszorú kihordását. Leonyid Brezsnyev ravatalára koszorút küldött az

A jugoszláv delegáció vezetője Petar Sztambolics. Az afgán delegációt Babrak Karmal, a Jemeni NDK küldöttséget Ali Nassser Mohammed, a mozambiki delegációt Samora Machel, az etiópiait Mengisztu Hailé Mariam, az angolait José Eduardo dos Santos vezeti.

A gyászünnepekre Moszkvába érkezett számos kommunista és munkáspárt delegációja. Közülük a Francia KP küldöttsége Georges Marchais, az Olasz KP delegációja Enrico Berlinguer, a Portugál KP küldöttsége Alvaro Cunhal vezetésével. Európa, Afrika és Ázsia szinte valamennyi testvéri kommunista pártja elküldte delegációját Moszkvába. A gyászünnepeken jelen voltak számos más munkáspárt, nemzeti felszabadító párt és mozgalom képviselői. Nagy számban érkeztek Moszkvába az afrikai államok, haladó pártok, felszabadító mozgalmak küldöttei.

A szovjet államfő temetésén Moszkvában részt vett számos állam- és kormányfő. Megérkezett Mauno Koivisto finn köztársasági elnök, Karl Carstens, az NSZK és Rudolf Kirchschlager, Ausztria Szövetségi Köztársaság elnöke. Az Egyesült Államok delegációját George Bush alelnök vezeti. A temetésre Moszkvába utazott Indira Gandhi indiai miniszterelnök Olof Palme svéd kormányfő és sok más vezető európai politikus. Képviseletük magukat vezető nemzetközi szervezetek. A szovjet fővárosba érkezett Javier Pérez de Cuellar, az ENSZ főtákará, Ibrahim Zakaria, az SZVSZ főtákará.

A külföldi küldöttek vasárnap lerótták kegyeletüket Leonyid Brezsnyev ravatalánál.

A temetés napján a Szovjetunióban folytatódott az országos gyász. A szovjet vezető testületek határozata értelmében hétfőn az ország iskoláiban tanítási szünetet rendeltek el. A koporsó földbe helyezésének idejére az ország valamennyi üzemében, hivatalában, munkahelyén ötperces munkaszünetet rendeltek el.

MSZMP Központi Bizottsága és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa is.

A Vörös téren és a tér közelében felsorakoztak a szovjet fegyveres erők díszalakulatai, hogy búcsút vegyenek a Legfelsőbb Tanács és a Szovjetunió Honvédelmi Tanácsa elhunyt elnökétől, a Szovjetunió marsalljától.

Pontban moszkvai idő szerint fél tizenkettőkor indult el a Szakszervezetek Székházától a temetési menet. A Szovjetunió párt- és állami vezetői, a temetésre alakult állami bizottság tagjai vállukon hozták ki az épületből Leonyid Brezsnyev koporsóját, s elhelyezték a páncélozott katonai szállító járművontata ágyútalpon.

A katonazenekar játszott a gyászinduló méltóságteljes, lassú ütemei mellett vonulást menet élén a szovjet hadse-

reg főtisztjei Leonyid Brezsnyev gyászkeretes portréját, a család, és a Szovjetunió vezető testületeinek koszorúit vitték. Az ágyútalp előtt haladtak a szovjet hadsereg tábornokai, a haditengerészeti flotta tengernagyai, kezükben vörös atlaszszelvény párnákon az SZKP KB elhunyt főtákarának, a Legfelsőbb Tanács Elnöksége elnökeinek titkútelveivel.

A koporsót Leonyid Brezsnyev özvegye és családjának tagjai kísérték. Mögöttük haladtak az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjai és póttagjai, a Központi Bizottság titkárai, a Szovjetunió állami vezetői, a temetés megszervezésére alakult bizottság tagjai, élükön Jurij Andropovval, az SZKP Központi Bizottságának főtákarával.

(Folytatás a 2. oldalon)

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

LAKÁSRÓL BESZÉLGETVE
AZ IDŐS KORÚAK KONFERENCIÁJÁRÓL
(3. oldal)

A NAPLÓ POSTÁJA
(4. oldal)

„TANKÖNYVTAN”
CSURKA-BEMUTATÓ NAGYVÁRADON
(5. oldal)

A könyv történelmi szerepe

A POLITIKAI KÖNYVNAPOK
MEGYEI MEGNYITÓJA

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága, püspökladányi járási Bizottsága és a Kossuth Könyvkiadó megyei szervezésében november 15-én, hétfőn 17 órai kezdettel megtartották a püspökladányi művelődési ház színháztermében a politikai könyvnapok 82 elnevezésű programozatát megnyitó ünnepséget.

Kincses Lajosné, a püspökladányi járási pártbizottság első titkára köszöntötte a megjelent vendégeket, köztük Magyar Józsefet, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkárát, Vörös Gyulát, a Kossuth Könyvkiadó osztályvezetőjét, Dankaházi Jánost, az SZMT titkárát és Koósné Török Erzsébetet, a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkárát. Ezután a könyvnapok megnyitó ünnepségére összegyűlt vendégek egy perces néma felállással adóztak Leonyid Iljics Brezsnyev emlékének.

A könyvnapok programozatát megnyitó ünnepi beszédében dr. Szabó Imre, a Hajdú-Bihar megyei Tanács

elnöke, országgyűlési képviselő többek között kihangsúlyozta, hogy a proletariátus kialakulásában, az osztályharc gyakorlatában az irodalomnak, a könyvnek igen nagy szerepe volt a történelem során, s ma is könyvtáryi könyv segíti a munkásosztály öntudatosodását. Ahhoz — mondotta dr. Szabó Imre —, hogy bármilyen véleményt alkossunk, alapos tájékozottság kell. S ehhez különösen sok segítséget adhat a könyv, a társadalmi tevékenység során pedig különösen a politikai könyv: segít eligazodni szűkebb környezetünkben, de tágabb, ösztársadalmi, vagy éppen nemzetközi környezetünk kérdéseiben is a könyvekhez fordulhatunk. Ezt az ügyet szolgálja hazánkban következetesen a Kossuth Könyvkiadó.

Az ünnepi beszéd után dr. Sári Mihály, a művelődési ház igazgatója olvasott fel részleteket Leonyid Iljics Brezsnyev Kis Föld című könyvéből, majd a helyi ÁFESZ-kórus és a püspökladányi zeneiskola növendékei adtak műsort.

Egészségünkért, testi épségünkért

Rendezvényorozat Debrecenben

November 15. és 19. között Debrecenben, a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központ ifjúságpolitikai centrumában — és az (Kossuth u. 1.) immár második alkalommal rendezi meg az Egészségünkért, testi épségünkért elnevezésű rendezvényorozatot a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsának vezető titkára. A megnyitón jelen volt Répa Imre, a SZOT munkavédelmi osztályának osztályvezető-helyettese, dr. Székely Márta, az Egészségügyi Minisztérium osztályvezető főorvosa, Cseke Ferenc Közegészségügyi és Járványügyi Állomás, a Hajdú-Bihar megyei Tűzoltó Parancsnokság és a Hajdú-Bihar megyei Tanács mezőgazdasági osztálya.

A rendezvényorozat célja: felhívni a figyelmet, hogy a veszélyhelyzetek a gyárakban, üzemekben komplex módon jelentkeznek — a megelőzés, elhárítás csak szakmai napok keretében az együttes fellépéssel oldható meg; ugyanakkor a dolgozókkal, a lakossággal szeret-

nék megismertetni a veszélyhelyzeteket.

A munkavédelmi és egészségvédelmi kiállítás — és az egész rendezvényorozat — november 15-én nyitotta meg az ifjúságpolitikai klub kiállítótermében Szendi Sándor, a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsának vezető titkára. A megnyitón jelen volt Répa Imre, a SZOT munkavédelmi osztályának osztályvezető-helyettese, dr. Székely Márta, az Egészségügyi Minisztérium osztályvezető főorvosa, Cseke Ferenc Közegészségügyi és Járványügyi Állomás, a Hajdú-Bihar megyei Tűzoltó Parancsnokság és a Hajdú-Bihar megyei Tanács mezőgazdasági osztálya.

A kiállítás november 19-ig, naponta 9-től 19 óráig tekinthető meg.

A rendezvényorozat szakmódon jelentkezik — a mai napokkal folytatódik. A megelőzés, elhárítás csak szakmai napok keretében az egyes rendező szervek elő-

(Folytatás a 2. oldalon)

Megindul a gyászmenet a Szakszervezetek Székházától (Telefóto: TASZSZ — MTI — KS)

K
ADULÓNAPTÁR
1982. évi elzöldt, 1892.
14-én született, és 84
évesen, 1976 januárjában
Dobozbányán hunyt el.
Magyar Népköztársaság
művésze.
1906-ban került a
szakszervezetek területére;
itt járt az első szakszervezeti
kongresszuson. 1921-ben
szakszervezeti titkárságot
váltott. 1922-ben a
Magyar Népköztársaság
első szakszervezeti kongresszusán
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1923-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1924-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1925-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1926-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1927-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1928-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1929-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1930-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1931-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1932-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1933-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1934-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1935-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1936-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1937-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1938-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1939-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1940-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1941-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1942-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1943-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1944-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1945-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1946-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1947-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1948-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1949-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1950-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1951-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1952-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1953-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1954-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1955-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1956-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1957-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1958-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1959-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1960-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1961-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1962-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1963-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1964-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1965-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1966-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1967-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1968-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1969-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1970-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1971-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1972-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1973-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1974-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1975-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1976-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1977-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1978-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1979-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1980-ban
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1981-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről. 1982-ben
váltott el a szakszervezeti
területéről.

**GYELETES
SZERKESZTŐ**
Bibó László
Telefon: 12-144

nyeremények
Lottó- és Lotteriósági és Lotteriósági közlése szerint a múlt héten öt alkalommal nem volt. Négytálasan érték el, nyertesként 52 192 forinttal, ötötálasan 7104 forinttal, nyertesnyűk: a 208 835 kéttálasnyv tulajdonosa forintot vehet majd a nyertesnyűkben.

ZZ. Beamter Jenő
parttette szerepel no-
1-én, vasárnap este
Debrecenben, a Kos-
1. szám alatti Pó-
mben.

**RÓL. Szakmunkás-
k tart előadást Ko-
nda Zoltán novem-
15-én, hétfőn este 7 óra-
receni ifjúságpolitikai-
an.**

ENEKARI HANG.
Az Országos Fül-
B nagyzenekari
nyorozatának első
re november 15-én,
te fél 8. kor kerül
tök teremben. Köz-
k Marian Lapsans-
ngora); vezényel
Sebastian.

**S-VARRÁS. Szabó-
folyamat indítanak
büfjalui művelődési
1. A kedden dél-
este 8-ig tartandó
iskra a helyszínen
tkezni.**

**TÁS. Imre Júlia
díjas iparművész
ól nyílik kiállítás
15-én, kedden dél-
őkor Debrecenben,
adományi Egyetem**

**TU NYELVBARÁ-
RE hétfőn, novem-
15-én, 3 órakor dr.
tván egyetemi do-
a vendégül a TIT
klubjában (Vörös
útja 45-47.). Elő-
címe: A nyelvi ele-
pe a költészetben.**

**tüntetés,
nevezés**

ar Népköztársaság
nácsa a több évti-
gírói, szerkesztői és
tevékenységéért a
Magyarországért
let adományozta
ornak, a Magyar
gugállományba vo-
rkesztőjének. A ki-
a Hazafias Nép-
gagos Elnökségének
ésén Pozsgay Imre
ta át. A HNF el-
titkársága tagjai
optálta Soltész Ist-
nisztertanács Tá-
Hivatalának eddi-
lyettesét, és meg-
lagyar Nemzet fő-
teendőinek ellá-

esztőség: Debrecen,
on: 12-144 — Felelős
y evre 400 forint —

Mély részvét mellett helyezték örök nyugalomra Moszkvában Leonid Brezsnyevet

(Folytatás az 1. oldalról)

A Vörös térre érve a szovjet párt- és állami vezetők a Lenin Mauzóleumával szemben felállított, gyászdrapériával bevont emelvényre helyezték Leonid Brezsnyev nyitott koporsóját.

Az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjai, a Szovjetunió állami vezetői, a temetésre alakult bizottság tagjai élükön Jurij Andropovval, a Központi Bizottság főtitkárával elfoglalták helyüket a Mauzóleum melléjében. A Mauzóleum melletti tribünön helyezkedtek el az SZKP Központi Bizottságának tagjai és póttagjai, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének tagjai.

A helyi idő szerint déli 12 órakor kezdődött gyásznapot Jurij Andropov, a Központi Bizottság főtitkára nyitotta meg.

Testvérpártok vezetői a Lenin Mauzóleumnál (balról jobbra) Wojciech Jaruzelski, Fidel Castro, Kádár János

Jurij Andropov beszéde

Beszédeben Jurij Andropov a következőket mondta:

Súlyos veszteség érte pártunkat, népünket, az egész haladó emberiséget. Ma kíséreljük utolsó útjára Leonid Iljics Brezsnyevet, hazánk hű fiát, az elkötelezett marxista-leninistát, a kommunista párt és a szovjet állam kiemelkedő vezetőjét, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom nagy alakját, a béke és a népek közötti barátság fardhatatlan harcosát.

Leonid Iljics Brezsnyevnek a párt és az állam vezető posztjain kifejtett tevékenysége pártunk és országunk történelmének rendkívül fontos időszakához kapcsolódik. Az ő vezetésével dolgozták ki és követték megvalósult a párt politikája, amely, áthat a dolgozó emberek, a nép jólétének állandó emelése iránti gondoskodás, megszilárdult a párt és állami élet lenini normái, meghonosodott az egységesen végzett közös munka szelleme.

Leonid Iljics Brezsnyev örökké úgy él majd a népek emlékezetében, mint a tartós béke és a népek közötti békés együttműködés kiemelkedő harcosa. Következtesen és teljes odaadással küzdött a nemzetközi feszültség enyhüléséért, az emberiségnek a nukleáris háború veszélyétől való megmeneküléséért, a szocialista közösség egybeforrtságának és a nemzetközi kommunista mozgalom egészségének erősítéséért.

E szomorú órában, Leonid Iljics Brezsnyevtől búcsúzva, egész pártunk, s annak Központi Bizottsága hitelt jelenti ki, hogy teljes határozottsággal, szilárdan és következetesen végrehajtja a bel- és külpolitikának azt a stratégiai irányvonalaát, amely Leonid Iljics Brezsnyev alkotó közreműködésével született meg.

A gyásznak ezekben a napjaiban még erőteljesebben érezhető az a támogatás és szolidaritás, amelyet a szocialista országok dolgozói, a testvérpártok, a társadalmi

haladás harcosai nyújtanak pártunknak, a szovjet népnek. Köszönjük ezt. Elismerésünket fejezzük ki valamennyi földrész azon országai kormányainak és népeinek is, amelyek ezekben a napokban tisztelettel adóztak Leonid Iljics Brezsnyev emlékének.

A Szovjetunió Kommunista Pártja határozottan kijelenti, hogy tevékenysége legfőbb célját és értelmét most és a jövőben is a munkásoké, a dolgozó nép ügyének, a kommunizmus és a béke ügyének szolgálata jelenti, amelynek Leonid Brezsnyev egész életét szentelte.

Búcsúzunk tőled drága Leonid Iljics! Emléked örökké élni fog szívünkben. Ügyed tovább fog élni pártunk és népünk eredményeiben!

Jurij Andropovot követően gyászbeszédet mondott Dmitrij Usztyinov marsall az SZKP KB PB tagja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere.

Dmitrij Usztyinov gyászbeszéde

Jurij Andropov után Dmitrij Usztyinov marsall, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió honvédelmi minisztere búcsúzott Leonid Brezsnyevtől. Hangzottatta:

Valamennyien nehéz órákat, mély fájdalomtól élünk át. Eltávozott közülünk elvtársunk és harcostársunk, Leonid Iljics Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke, a Szovjetunió Honvédelmi Bizottságának elnöke, a Szovjetunió marsallja. Leonid Iljics Brezsnyev egész tartalmas, eredményes életét maradéktalanul a népek, a kommunista pártnak, a szovjet államnak szentelte. Ez az élet valamennyi szovjet ember számára örök példája lesz annak, hogyan éljen és dolgozzon egy elvű leninista, igaz kommunista, valódi hazafi és internacionalista.

Az emberiség hálás emlékezete úgy őrzi meg Leonid Iljics Brezsnyevet, mint a feszültség enyhülésén munkálkodó kiemelkedő személyiséget, a béke fardhatatlan és rendíthetetlen harcosát.

Leonid Iljics Brezsnyev a Nagy Honvédő Háború első napjától az utolsóig a fronton tartózkodott. A legnehezebb háborús körülmények között is személyes példával, lelkesítő, pártos szóval vezette a harcosokat a győzelem felé. Leonid Iljics közvetlenül részt vett sok hadművelet kidolgozásában és végrehajtásában, hatalmas szervezői és politikai munkát végzett a csapatok körében.

Óriási mértékben járult hozzá a népgazdaság háború utáni újjáépítéséhez. Leonid Iljics nevéhez kapcsolódik a felett szocializmus felépítése a Szovjetunióban, egybefonódtak nevével hazánk

nagszerű társadalmi, gazdasági, tudományos, műszaki eredményei. Leonid Iljics sok erőt és energiát szentelt a rakéta-értekezlet létrehozása érdekében végzett munkának.

Leonid Iljics Brezsnyev soha nem lankadó figyelemmel gondoskodott országunk megbízható védelmi képességéről, az egész szocialista közösség biztonságáról. Szakadatlanul gondoskodott a szovjet fegyveres erőkről. Különösen gyümölcsöző volt annak érdekében kifejtett tevékenysége, hogy a hadsereg és a haditengerészeti flotta korszerű haditechnika birtokába jusson, harci képessége mindig a legmagasabb szintű legyen.

Leonid Iljics Brezsnyev, a szovjet nép nagy fia egész élete és munkája révén szoros szálakkal kötődött ehhez a néphez, jól ismerte és mélyen átértette a dolgozó emberek gondjait és kívánságait. Ismerte a katona életét is, odaadón gondoskodott a hadsereg és a flotta harcosairól.

Búcsúzunk tőled drága barátunk, elvtársunk!

Emléked örökké élni fog szívünkben, a kommunista párt tetteiben és a szovjet nép vívmányaiban!

Ezt követően Anatolij Alekszandrov akadémikus, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke, Viktor Puskarov, az egyik nagy moszkvai üzem munkása és Alekszej Gorgijenko, az Ukrán Kommunista Párt dnyeprodzserzinszki városi Bizottságának első titkára búcsúzott Leonid Iljics Brezsnyevtől.

A gyászbeszédet elhangzása után az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjai, élükön Jurij Andropovval,

ismét vállukra emelték Leonid Brezsnyev koporsóját, s a kommunista párt és a szovjet állam kiemelkedő vezetőinek a Lenin Mauzóleum mögött a Kreml falánál levő végző nyughelyére vitték.

Leonid Brezsnyev koporsóját moszkvai idő szerint 12 óra 45 perckor becsatolták a sírba. Miközben a Szovjetunió párt- és állami vezetői a Vörös téren levő moszkvaiak néma tiszteletadásal búcsúztak Leonid Brezsnyevtől, a katonazenerak a Szovjetunió állami himnuszát játszották. Tüzérségi díszsortút dördült Moszkvában, a szövetséges köztársaságok fővárosaiban, Leningrád, Volgográd, Ogyessza, Sztevaszopol, Novorosszjszk, Kercs és Tula hős városokban, a hős breszti erődben, valamint Kalinyingrádban, Lvovban, a doni Rosztovban, Kujbisevben, Szverdlovszkban, Novoszibirszkben, Csitában, Habarovszkban Vlagyivosztokban, Szeveromorszkban, Dnyeprodzserzinszkben.

Országzerte öt perce megállt a munka a gyárakban, üzemekben, intézményekben. Megszólaltak a vonatok, a folyami és tengeri hajók kürtjei, a gyárak szirénái. A szovjet főváros utcáin, s az ország más városaiban leállt a forgalom. A járókelők útjukat félbeszakították némán állva adóztak Leonid Brezsnyev emlékének.

Leonid Brezsnyev koporsójának a sírbahelyezésére után a párt- és állami vezetők visszatértek a Lenin Mauzóleum melléjére. A Vörös téren rendezett gyásznapot a moszkvai helyi önkormányzatok díszmenetével ért véget.

Korom Mihály az NDK-ba utazott

Korom Mihály, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának meghívására hétfőn a Német Demokratikus Köztársaságba utazott. Kíséretében van Korács Jenő, a KB köz-igazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője és Peisch Sándor, a KB munkatársa. (MTI)

Svájc nem adja ki a lengyel terroristákat

Bern, 1982. november 15. (MTI—Reuter) — Svájc nem adja ki Lengyelországnak azokat a lengyel terroristákat, akik szeptemberben elfoglalták a berni lengyel nagykövetség épületét és tüszokat szedtek — közölték hétfőn a svájci hatóságok.

A lengyel kormány kiadásti kérésének elutasítására azt hozták fel indoklásul, hogy a terroristáknak svájci bíróság előtt kell felelniük a svájci területen elkövetett tettükért. Az ellenük indított vizsgálati eljárást befagyasztották, ügyükben a tárgyalást 1983-ban tartják Svájc legfelsőbb szintű törvényszékén, a Szövetségi Bíróságon.

A négy terrorista szeptember 6-án foglalta el a lengyel nagykövetséget, 12 embert foglyul ejtett, s az épület felrobbantásával fenyegetőzött. A rendőrség három nap elteltével sértetlenül kiszabadította a tüszokat, és letartóztatta a terroristákat.

Egészségünkért, testi épségünkért

(Folytatás az 1. oldalról)

adásokon mutatják a tevékenységükben jelentkező aktuális témaköröket.

A munkavédelmi szakmai napon, november 16-án 9.30-kor Répa Imre tart előadást a gazdasági szervezetek és szakszervezeti alapszervezetek feladatairól az új munkavédelmi szabályozás tükrében címmel.

A közlekedésbiztonsági szakmai napon november 17-én, a tűzvédelmi szakmai napon november 18-án, a mezőgazdasági munkavédelmi

szakmai napot november 19-én tartják. A rendezvények helye az ifjúságpolitikai klub és a Pódiaterem.

November 16-án, 17-én és 18-án manóknak mutatják be a munkaruhákat, előadás hangzik el az egyéni védőeszközökről és a védőruhák ról, de ankétot is tartanak a munka- és védőruha, illetve védőeszköz-ellátás, a minőség aktuális gondjairól.

Végül november 19-én 9 órától rendezik meg a megyei munkavédelmi és egészségvédelmi vetélkedő döntőjét.

A november 15-én megnyílt kiállítás egy részlete

Mi a teendő hófűvaskor?

A Debreceni Közüti Igazgatóság felkészült a télre

Hagyományosan november hónapban a megye érdekelte szerveit, vállalkozóit, intézményeit, pontosabban azok képviselőit értekezletre hívják össze a KPM Debreceni Közüti Igazgatóságán. November 15-én, hétfőn délután az igazgatóság tanács-termében megtartott összejövetelnek egyetlen témája volt: a megyei közhatalozat teli ütfenntartásával, hőellátásával és siktalanításával kapcsolatos feladatok összeháza.

A szakmai berkekben egyszerűen csak „hőértekezletnek” nevezett tájékoztatón 35 intézmény képviselője vett részt. A jelenlevők megfogalmazták Derzi Miklós fenntartási osztályvezető témakörrel kapcsolatos beszámolóját.

Mindebből megtudhattuk, hogy az elmúlt év teli hónapjaiban a havas napok száma hús volt, útkadály meggényekben három nap nehéztette a forgalmat. A mostani havazással, ónos esőkkel járó napok, hetek, netán hónapok idején arra kell ügyelnünk az igazgatóság illetékeinek, hogy a takarékoságot

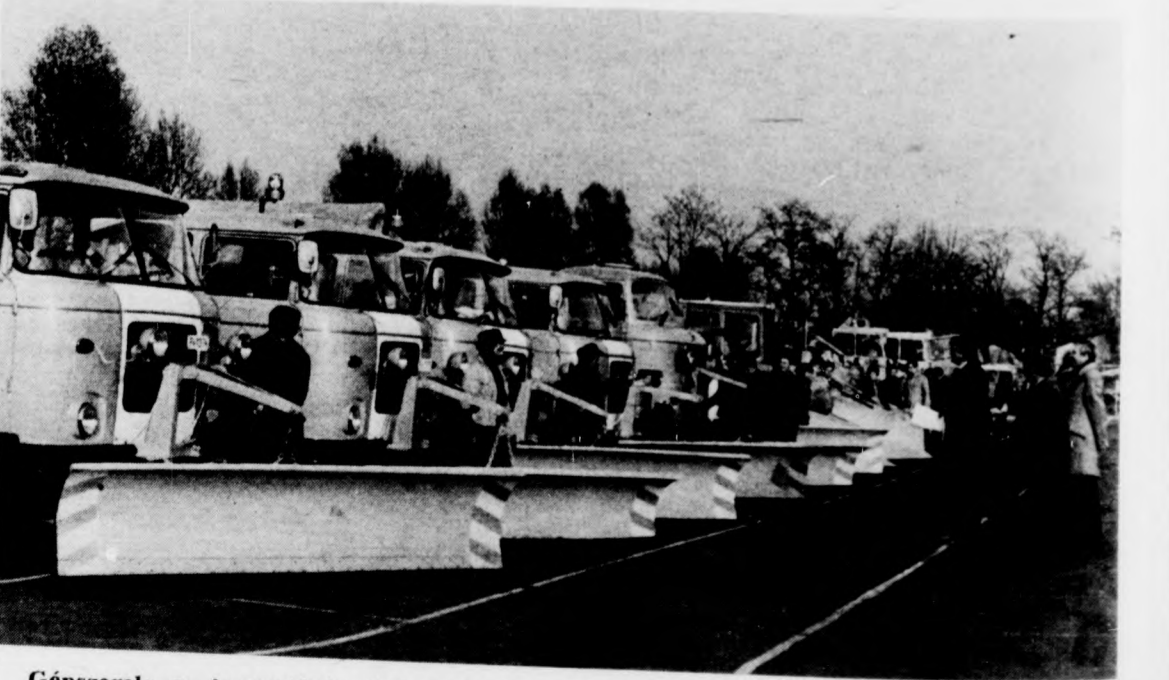
a legmesszebbmenőkig szem előtt tartsák. Intézkedés született arra is, hogy lehetőleg csökkentsék a gépjárművek üzemanyag-felhasználását, felesleges használatát. A megye közútjainak siktalanítására, a hóakadályok elűzésére ebben az évben várhatóan 6-7 millió forintot fordítanak, költségvetési támogatásból.

Az igazgatóság dolgozóinak teli munkarendje november 15-től van érvényben. Az ügyeleti szolgálat, illetve a teli útüzemeltetési formára való átállás ekkor kezdődött, és az elkövetkezendő év március 15-ig tart. Az ügyeleti szolgálatnak különböző fokozatai vannak. Az egyszerű készlet az átlagos teli időjárás körülmények között érvényes, ilyenkor 24 órás szolgálatot szerveznek meg az adott szolgálati helyen. A „szigorú készlet” idején — rendkívüli időjárás esetén — az „elhárítási” időszak 24 órára folyamatos ügyelet mellett zajlik, a szolgálati helyeken, két személyvel. A megye területén vagy annak jelentős részén tapasztalható rendkívüli

síkosság, nagy intenzitású hóesés, illetve hófűvás esetén lép életbe az úgynevezett „elhárítási” időszak.

Az igazgatóság teli feladataival kapcsolatos értekezleten egyebek között elmondták, hogy úgynevezett örfáratatos védekezést végeznek az egy, kettő, három számjegyű utakon, valamint a bal- és jobb- és hajdúszoboszlói összekötő utakon. A síkosság keletkezéséről, illetve a jelzéstől számított negy-öt órán belül kell a védekezést megkezdeni. A KPM Közüti Igazgatóság rendelkezésére a síkosság elleni védekezéshez jelenleg huszonegy szőrózó, a hőellátáshoz pedig huszonegy kétszárnyú hóeke, negyvenöt egyszárnyú hóeke, öt hómaró és négy oldalhómáró áll rendelkezésre. Ezenkívül bérleti szerződést kötöttek (feltételeken) harmincnégy különböző típusú munkagépre.

A teli időszak idején a megye közútjainak állapotáról rendszeres jelentést készítenek az igazgatóságon, amelyet az ÚTINFORM-nak továbbítanak.

Gépszemle az igazgatóság debreceni üzemmérnökségén

Lak

RUGAL

„Takarékosság — go olvasható a nagy transzfólián, s a lassacskán nek van ideje elgondolmelységei igazságán. Kfigyelembe vesszük, hokareképzészt megyei rendezett fórum napirendszerepel. A lakásért pékoskodni, de hát ezt? Az a kérdés viszont készíthet — ez tükröhomlokos is —, hogy kell az átlagos jövedelelcsevel rendelkező getniük a lakáshoz jutá

A beszélgetés színelcsey Ferenc Művelődés terme, az időpont pedig délután. Utóbbi azért a néhány órában nem helyszínen ismertették. Debrecenben különböző a nem sokkal előtte politikai rendeleteket. rencsés ennyire egy rendezvényeket, hisz esajjtóbból, rádióból, tévé a „lakásinformáció” az

Valószínűleg ez éreztés számán is, hisz alán körülbelül negyvennyien gyűltek össze volna az ott hallotta rendező szerv jól felkésvendéglátó OTP, hanemlankezelő Vállalat, az Központ szakemberei ket.

A lakásépítők és ott először dr. Szatmári Igazgatóságának igazgattette a hitelezési lehet a lakásrendeletet. Az jelezte, bizony meglehetanulnunk ahhoz, hogy tőseggel. A részveállápontra helyezkedt saját elhelyeztetük sz kérdésekre figyeltek, hte megjegyezni alighaletes tájékoztató után nyitott kérdés, hogy jnak a hitelpolitikai irá hitelezési feltételeket zók ugyanis december világot.

A városi tanács képvő Papp István csoport ismertette azt, hogy puló lakásépítkezéshez, kek biztosítására milytek, szolt a foghíbeep tések előnyeiről.

Ahogy hasonló esek a kérdések elsősorban

Az idős

TAL

Talán ebben a pradó mondatban lehet, mörebben megfogó annak a tanácskozás sugallatát, amelyet szon rendeztek az idősrek gondjainak megheására, sorsuk javításárecében. A mostanirencia már a második megnyitkban, az elsőben tartották. Ezekelnaácskozásoknak hagyiszeretnének teremteni, jövőben rendszeresen rül majd az idősök künek találkozására. A konferenciák tartása — kék lehetünk rá — bihari kezdeményezés.

Az ötszázötven kü igen nagy volt a hozzá száma. Fejlődésnek kéhető el, hogy a felsnem panasznapot tahananem értékelték a konferencia óta elteltköt. A gondokat elsőügy vetették fel, hógemléltették vállalmérlegelték, hogy ezedők elvégzésében mi szerepük. Fény derült a tarthatatlan jelen is. Arra — többek köhogy vannak munkáamelyek vajmi keveseröndek nyugdíjasaikk tartják velük a kapnem hívják meg őket dezvényekre, pedig emberek nagyon kívlennének arra, hogy rden történt, történi munkahelyükön.

Az elmúlt három sok nyugdíjasklub jó a megyében, s nagy példa van arra, hogy sági klubok helyiségeimánként vagy rendezátegedik a nyugdíjra. Ez a gyakorlat általárra vár. Ezt hang Knoll István, a h

kért, nkért

napot november 19-
ak. A rendezvények
ifjúságpárti klub
diumterem.

ber 16-án, 17-én és
manóknak mutatják
ankaruhákat, előadás
el az egyéni védő-
rólt és a védőruhák-
ankétot is tartanak
- és vedőruha, illet-
szköz-ellátás, a mi-
szalis gondjairól.

november 19-én 9
endezik meg a me-
kavédelmi és egész-
vételkedő döntő.

gy részlete

tóság

nagy intenzitású
ette hófúvás ese-
etbe az úgyneve-
tási" időszak.

tóság téli felada-
csolatos értékeze-
között elmond-
ügynevezett orjá-
kezeszt végeznek
tő, három számsze-
- valamint a balos-
-hajdúszobos-
tő utakon. A sí-
tekezéséről, illetve
számított négy-öt
kell a védekezést
i. A KPM Közüti
- rendelkezésére a
leni védekezéshez
szőnyeg szősző, a
-ishoz pedig hu-
-cszárnyú hóeke,
egyszárnyú hóeke,
- és négy oldalhó-
-l rendelkezésre.
-bérleti szerződést
-feltételeken) har-
-különböző típusú
e.

lőszak idején a
-tjainak állapotá-
-res jelentést készí-
-zagatóság, ame-
-INFORM-nak to-

Lakásról beszélgetve RUGALMASSÁG MINDKÉT FÉL RÉSZÉRŐL

"Takarékosság — gondatlanabb élet" — olvasható a nagy transzparensten a színpad fölött, s a lassacsán gyülekező közönségnek van ideje elgondolkodni a jelmondat mélyesége igazságon. Különösen ha azt is figyelembe vesszük, hogy az Országos Takarékpénztár megyei igazgatósága által rendezett fórum napirendjén a lakáskérdés szerepel. A lakásért pedig érdemes takarékoskodni, de hát ezt nem is vitatja senki. Az a kérdés viszont inkább töprengésre készíthető — ez tükröződik a ráncolódó homlokokon is —, hogy vajon mennyi ideig is kell az átlagos jövedelemmel és átlagos szerencsével rendelkező családoknak gyűjtögetniük a lakáshoz jutás reményében.

A beszélgetés színhelye a debreceni Kölcsey Ferenc Művelődési Központ színházterme, az időpont pedig egy október végi délután. Utóbbi azért érdekes, mert ebben a néhány órában nem kevesebb, mint négy helyszínen ismertették, tárgyalták, vitatták Debrecenben különböző szervek, egyesületek a nem sokkal előtte napvilágot látott lakás-politikai rendeleteket. Talán nem volt szerencsés ennyire egy időpontra zsúfolni a rendezvényeket, hisz ezekben a napokban a sajtóból, rádióból, tévéből amúgy is zúdult a „lakásinformáció” az emberekre.

Valószínűleg ez éreztette hatását a közönség számára is, hisz alig hihető, hogy csupán körülbelül negyven debrecenit — ennyien gyűltek össze végül — érdekeltek volna az ott hallottak. Mindenesetre a rendező szerv jól felkészült, hisz nemcsak a vendéglátó OTP, hanem a tanács, az Ingatlankezelő Vállalat, az Építési Tájékoztató Központ szakemberei is várták a kérdéseket.

A lakásépítők és otthonteremtők fórumán először dr. Szatmári Ilona, az OTP megyei igazgatóságának igazgatóhelyettese ismertette a hitelezési lehetőségek szempontjából a lakásrendeletet. Az előadás időtartama is jelezte bizony meglehetősen sok újat kell tanulnunk ahhoz, hogy élni tudjunk lehetőségeinkkel. A résztvevők jobbra arra az álláspontra helyezkedtek, hogy inkább a saját elhelyeztetési szempontjából érdekes kérdésekre figyeltek, hisz a teljes rendelet megjegyzéni aligha lehetséges. A részletes tájékoztató után már csak az maradt nyitott kérdés, hogy jövőre hogyan alakulnak a hitelpolitikai irányelvek. Ezek az évi hitelezési feltételeket meghatározó szabályozók ugyanis decemberben látnak majd napvilágot.

A városi tanács képviselőjében jelen levő Papp István csoportvezető néhány adattal ismertette azt, hogy a magánérőre alapuló lakásépítéshez nélkülözhetetlen telkek biztosítására milyen erőfeszítéseket tettek, szólt a foghíjbeépítések, emeletráépítések előnyeiről.

Ahogy hasonló esetekben lenni szokott, a kérdések elsősorban egyéni problémákat

tártak fel. Az egymástól mégoly különböző helyzeteknek is lehet azonban általános érvényű tanulsága. Esetünkben mindenképpen az, hogy bármennyire jogszabályokkal, rendeletekkel körülbástyáztottan élünk — s ez érvényes az építési lehetőségekre is —, nem lehet és nem szabad minden ügyet ráhúzni a szólásbeli kaptafára. Még a város egymással határos területein is más és más adottságok nyílnak az építkezők számára, s a jövőbeni városrendezési elképzelések olyan helyzeteket teremthetnek, amikor akár a szomszéd házra, telekre is más szabályok vonatkoznak. (Egyikre például építhető magánház, de a másikra esetleg gyermekintézményt terveznek.) A rugalmasság tehát a jövőben még inkább kívánatos lesz a hatóságok, de a lakásra várók részéről is.

Utóbbiit példázza annak a fiatal párnak az esete, amely jelentősebb készpénzzel rendelkezik, de nem tud lakáshoz jutni. Anyagi pénzüik ugyanis nincs, hogy készpénzzel tudnának — esetleg az OTP keretéből — lakást venni, kiutalásra pedig minden bizonnyal még jó ideig várniuk kell.

Talán nemcsak nekik szólt a tanács, hogy ennyi pénzzel már érdemesebb szétnézni a lehetőségek között, mintsem várni a bizonytalanra. Például belefogni egy építkezésbe, ami mostanáig ugyan általában meglehetősen sok bosszúsággal járt (járhatott), de éppen a rendeletek hatására a jövőben járhatóbb útnak látszik.

Az egyik válaszadó szakember meg is fogalmazta, hogy mostantól még kevesebb reménnyel kecsegtet a tanácsok lakásosztályára való járkálás. Hisz kevesebb állami lakás épül, kevesebben is részesülhetnek belőlük. Sokkal ajánlatosabb utánaajárni a dolgoknak, keresni a különféle lehetőségek között a legcélravezetőbbet.

Nem tudom, hogy végül is a jó szándékkal szervezett fórum résztvevői megfogalmazták-e maguknak valami tanulságot, hisz érthetően mindenkit a saját baja érdekel leginkább.

A szakemberek — úgy is mondhatjuk az illetékesek — azonban ismételtlen megbizonyosodhattak arról, hogy lakáspolitikai céljaik elérése érdekében még inkább egyedi módon kell foglalkozniuk minden érdeklődővel. A közelmúlt tapasztalataiból — építőanyag-, telekellátás stb. — okulva az is nyilvánvaló, hogy valóban (és alaposan) meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek híján hiába biztatjuk az embereket építkezésre.

Az építkezni szándékozók, lakásra várók pedig tiszta képet kaptak arról, hogy az eddigieknél nagyobb aktivitás, részvétel szükséges a részükre is, de a rendeletek szelleméből következően több támogatásra is számíthatnak.

Igy legyen!

T. Szücs József

Az idős korúak konferenciájáról

TALÁLKOZZANAK A NEMZEDÉKEK

Talán ebben a program-
adó mondatban lehet legto-
morebben megfogalmazni
annak a tanácskozásnak a
sugallatát, amelyet szomba-
ton rendeztek az idős embe-
rek gondjainak meghallgatá-
sára, sorsuk javítására Deb-
recenben. A mostani konfe-
rencia már a második volt
megyénkben, az elsőt 1979-
ben tartották. Ezeknek a ta-
nácskozásoknak hagyományt
szeretnének teremteni, s a
jövőben rendszeresen sor ke-
rül majd az idősök küldöttei-
nek találkozájára. A megyei
konferenciák tartása — büsz-
kéik lehetünk rá — hajdú-
bihari kezdeményezés.

Az ötszázfőnyi küldöttből
igen nagy volt a hozzászólók
száma. Fejlődésnek könyvel-
hető el, hogy a felszólalók
nem panaszkodtak tartottak,
hanem értékelték az első
konferencia óta eltelt időszak-
ot. A gondokat elsősorban
úgy vetették fel, hogy meg-
emlégtették vállalásaikat,
mértelgették, hogy ezen teendők
elvégzésében mi lehet a
szerepük. Fény derült persze
a tarthatatlan jelenségekre
is. Arra — többek között —
hogy vannak munkahelyek,
amelyek vajmi keveset tör-
dönek nyugdíjasokkal, nem
tartják velük a kapcsolatot,
nem hívják meg őket a ren-
dezvényekre, pedig az idős
emberek nagyon kíváncsiak
lennének arra, hogy mi mind-
den történt, történik régi
munkahelyükön.

Az elmúlt három évben
sok nyugdíjasklub jött létre
a megyében, s nagyon sok
példa van arra, hogy az ifjú-
sági klubok helyiségeit alkalm-
manként vagy rendszeresen
átengedik a nyugdíjasoknak.
Ez a gyakorlat általánosításra
vár. Ezt hangsúlyozta
Knoll István, a Hazafias

Népront Országos Tanácsa
mellett működő, idős korúak-
köz foglalkozó bizottság elnö-
ke is. Az ifjúsági klubokat
azért is kell megnyitni az
idősök előtt, hogy a nemze-
dékek találkozhassanak egy-
mással. Csak a kapcsolat
felvételével várható el, hogy
megtanulják egymást tisztel-
ni, becsülni. Az óregek nap-
közi otthonainak száma ket-
tővel nőtt az utóbbi három
évben. A szociális otthonok
ban a helyek száma 72-vel
emelkedett, s szélesedett a
házi szociális gondozóhálózat
is: mind több a gondozottak
és a gondozók száma. Itt még
több tiszteletdíjas gondozóra
és társadalmi aktivistára
lenne szükség.

Szó esett a tervekről is.
1985-ig 60 helyet akarják
növelni a szociális otthonok
befogadóképességét. Óregek
napközi otthona létesül Kö-
rösözakálon, Konyáron, Nyír-
ábrányban, Vámospercsen és
még kettő valamelyik vá-
rosban vagy városokban.
Debrecenben értelmi fogyaté-
kosokat foglalkoztató ott-
hont terveznek létesíteni. A
nyugdíjasok házának szük-
ségét már három évvel eze-
lőtt is sokan felvetették,
ennek megvalósítása ezúttal
is sokakat érdekelt. Debrecen-
ben a Tócsókertben jövő-
re adják át a 92 lakásos
nyugdíjasok házát, amelynek
lakásait az összkomfortos és
komfortos tanács lakások-
ban élő idősök „pályázhathák
meg”. Ennek a háznak az a
szépséghibája, hogy kétszo-
bás lakások vannak benne, s
az egyedül oda költöző idős
embernek másokkal, idege-
nekkel kell megosztania ma-
gányát. Sokkal jobb lenne —
szól az igény —, ha egyszob-
bás lakásokat is lehetne
kapni. Javasolandó tehát a
jövőben az ilyen házak épí-

tése. Felvetődött az az igény,
hogy az öröklakásokat leadók
is pályázhassanak meg ilyen
épületben kisebb lakhelyet
ajánlható továbbá, hogy
az áruházak kövessék a deb-
receni Centrum Áruház pél-
dáját, amely ebben az évben
vásárlási akciót szervezett az
idősöknek, akik így olcsó és
korábban hiányzó cikkeket
jutottak.

Meglepő volt az a munka-
vagy, amely a konferencián
megnyilvánult. Nem eléggé
tudatosult még, hogy Debrecen-
ben, a Béke útja 36. szám
alatt működik a Munkáügyi
Szolgáltató Iroda, amelynek
— többek között — az is fel-
adata, hogy a nyugdíjasok
munkaigényét kielégítse.
Felkeresése mindenki szá-
mára hasznos lehet, hisz az
iroda működése kiterjed az
egész megye területére.

Megyénkben 105 ezer főnyi
nyugdíjas él, s ez a nagy
szám kellőképpen magyaráz-
za azt a fokozottabb törődést,
amely a Hazafias Népront
és más társadalmi és állami
szervek részéről egyaránt
megnyilvánul. A HNF VII.
kongresszusának célkitűzése
az volt, hogy többet kell tör-
dödni az idős korúakkal, kö-
zöttük is különös tekintettel
kell lenni az egyedül élők
gondjaira. Keresni kell a
szellemileg aktív, tevékeny-
sége kész nyugdíjasokat,
biztosítani kell a generációk
természetes együttélését, s
előbbre kell lépni a társa-
dalmi tudat formálásában. E
teendők ismeretének jegy-
ében folyt le a tanácskozás,
amelynek terveiről remélhe-
tőleg mint megvalósult léte-
sítményekről, programokról
számolhatnak be majd há-
rom év múlva.

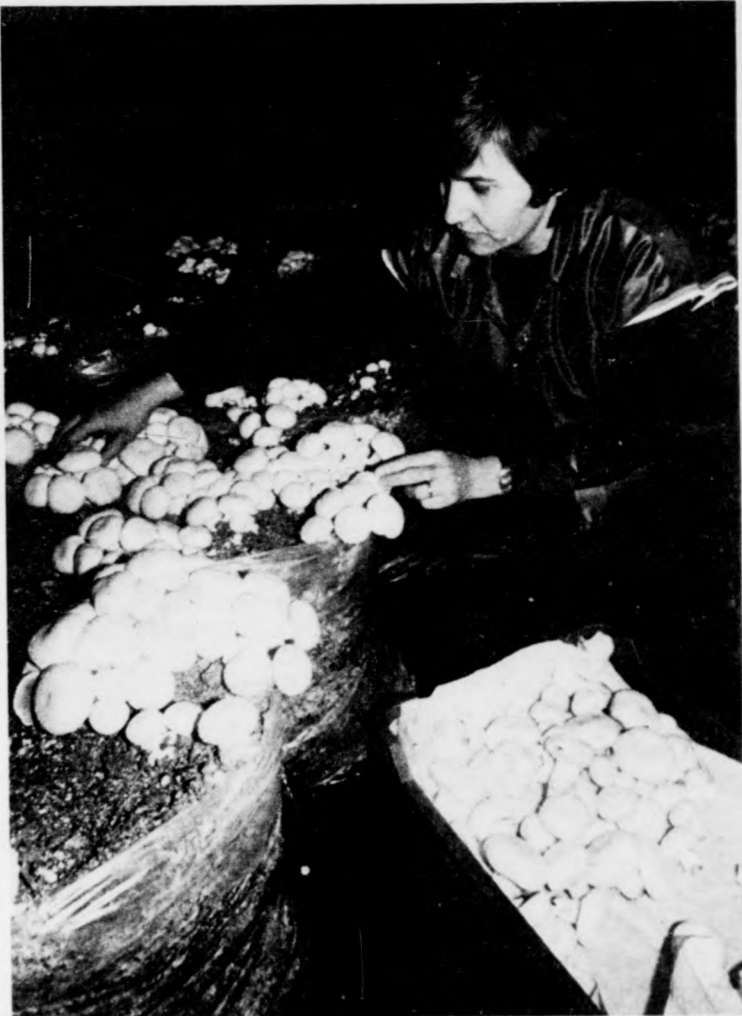
Erdel Sándor

Laskagombabokrok

A vízmű- és gyógyfürdő
vállalatok profiljába
korántsem tartozik a
kertészkedés, a debreceni
vállalat telepén mégis üveg-
házakat és fóliasátrakat talá-
lunk.

A vállalat vezetői az őszi
és téli hónapokban a strand-
okról felszabaduló munka-
erőt kötik itt le. Az elmúlt
évig csak a fürdési időnyben
alkalmazták ezeket a dolgo-
zókat, most mód nyílt állan-
dó foglalkoztatásukra. A
gomba fő helyen szerepel a
termesztett növények között.
A vízfűgőnyös fólia alatt
termelt laskagomba rövid-
esen megjelenik a piacon, s a
napokban szüretelik a régi
víztárolóból kialakított pin-
cében a champiógombát
(csiperkét) is. A tervek sze-
rint laskagombából 130, csip-
perkéből pedig 300 mázsát
szeretnének termelni évente.

A szedés óvatosságot igényel

Laska és csiperke

Gombaszüret egy melléküzemágban

A csiperke is a ladakba kerül

(Nagy Gábor felvételei)

Hová áramlik a pénz?

Pénzszüke. Visszafogott be-
ruházási lehetőségek. Gyak-
ran hallani manapság ilyen
megjegyzéseket gazdasá-
gunkról. Ezzel párhuzamo-
san mind többen háborognak
azon, hogy a veszteséges és
alaphiányos, valamint az
alacsony hatékonyságú vál-
latok még mindig sok
tőkét szívnak el a költségve-
téstől — a fejlesztésre ér-
demes területek rovására.

A növekedési ütem vissza-
esése, a külső és belső egyen-
súlyi viszonyok megingása
következtében mind több
gazdasági szakértő keres
megoldást, ad ötletet arra,
hogyan lehetne elősegíteni
megelőző pénz- és eszközva-
gyonunk jobb hasznosítá-
sát. Ezek sorába tartoz-
nak például a vállalatok kö-
zötti tőkeallokációs, pénz-
áramlatait javaslato.

Ezek az elképzelések egye-
bek közt azt szorgalmazzák,
hogy a megelőző eszközök tu-
lajdonosi, illetve rendelkezé-
zési jogát azok gyakorolhas-
sák, akik a leghatásosabban
képesek gazdálkodni javá-
inkkal. A javaslatok meg-
valósításának feltétele a
különböző tőkék, eszközök,
gépek és berendezések újra-
elosztása. Igen ám, de ho-
gyan? Jelenleg ugyanis sem-
mi sem készíti a gazdál-
kodó szervezeteket arra, hogy
vesztéges esetén túladjanak
eszközökön. Sőt: sokszor,
függetlenül a jövedelmező-
ségtől, energiáikat, kapcso-
lataikat terjeszkedésükre hasz-
nálják fel. Ezzel kapcso-
latban korszerűsítésre szorul
az alaphiányos és vesztesé-
ges vállalatokkal kapcso-
latos gazdaságirányítási ma-
tartás is.

Változtatni kell azon a

szemléleten, amely így vagy
úgy érvelve, valamilyen in-
dokkal — központi pénzfor-
rások igénybevételével —
mindig kihúzza a bajba ju-
tott vállalatokat a kátyú-
ból. Vagy állami támoga-
tással vagy hitelátütemezé-
sel, vagy más módszerrel.
Holott más — a gazdasági
fejlődést jobban szolgáló —
megoldás is elképzelhető.
Például, amennyiben egy vál-
latat huzamosabb ideig nem
képes eleget tenni hiteltör-
lesztési kötelezettségének,
gazdaságilag és politikailag
sem feltétlenül indokolt a
hitelátütemezés. Ehelyett sok
esetben ésszerűbb lenne
olyan gazdálkodó szerveze-
teknek adni a hitelt, ame-
lyek vállalkoznak arra,
hogy a bajba jutott műhelyt,
telepet, üzemet, gyárat a
jövőben eredményesebben
működtetik. Ily módon az
is kisebb gondot okozna, ami
manapság a tőkeáramlással
kapcsolatban ugyancsak
gyakran felvetődik, neveze-
tesen, hogy a jelenlegi kö-
rülmények között a vállal-
atok nem rendelkeznek annyi
szabad forrással, hogy meg-
vehessék az eladódott gaz-
dálkodó szervezetek eszkö-
zeit.

A gazdálkodók közti
pénzáramlatait hagyomá-
nyos módszere a nagyváll-
laton, a trösztön belüli tőke-
átcsoportosítás. Ez azonban,
akárcsak „nagyban”, a nép-
gazdaságban általában ni-
vellálásra készített, ahe-
lyett hogy differenciált vol-
na. Gyakran azzal járt,
hogy a jól gazdálkodók ká-
rára vonták el a pénzt, a
rosszul gazdálkodók javá-
ra. A tröszt központi ala-
pok is elsősorban a jövedel-

mező tagvállalatok ered-
ményeiből táplálkoztak. Hol-
ott gazdasági fejlődésünket
tekintve egészségesebb lenne
a gyengén, vagy egyáltalán
nem profitáló tevékenysé-
gek elcsúsztatása. Kivételek
persze — elsősorban társa-
dalompolitikai szempontok
alapján mérlegelve — e te-
kintetben is akadnak. De:
gazdálkodásunk sokkal has-
tásosabb, eszközeink hasz-
nosítása ésszerűbb lehetne,
ha például a tröszt elvoná-
sok alapvető változások
mennének át. A javaslatok
szerint persze továbbra is a
jövélmezőséget kellene az
elvonások alapjául tekinteni,
csupán az eddigi szemlélet
megfordítására lenne szük-
ség. Vagyis elsősorban a ke-
vésebb gazdagságos tevékeny-
ségek fejlesztési alapjait
kellene központosítani. El-
végre — az úgynevezett
amortizációs ágon — a vesz-
teséges szervezeteknél is
képződik fejlesztési alap.
Amennyiben ezeket az ösz-
szegeket központosítanák, a
jelenleginél több lehetőség
kinálkozna a nem jövedel-
mező tevékenységek korláto-
zására, illetve megszünteté-
sére.

Az említett módszerek mel-
lett más, közgazdaságilag
elégé meg ki nem munkált
tőkeáramlatait javaslato
is szerepelnek a szakemberek
társolyában. S bár az intéz-
kedések nem jelentenek át-
törést gazdaságpolitikánk-
ban, mindenképpen hozzá-
járulhatnak ahhoz, hogy a
vállalatvezetés szemléleté-
ben, tevékenységében, fej-
lesztési és egyéb döntéseiben
a jövedelmezőség kerüljön
központba.

Molnár Patricia

Gondozatlan sír

„Nagy örömmel hallottam és olvastam a debreceni zeneiskola fejlődéséről, mely iskolában édesanyám is tanult, nagynéném pedig tanított. Eddig úgy tudtam, hogy ez az iskola Simonffy Sámuel városi főbíró egyik leszármazottjáról van elnevezve, akitől másik ágon én is származom.

Október 24-én a debreceni köztemetőben jártam és Simonffy Emil volt zeneigazgató sírját megnézve, azt olyan állhatatlansággal, gondozatlan állapotban találtam, hogy tényleg felmerült bennem a kérdés, az ő nevét viseli-e a debreceni zeneiskola?

Munkaköröm miatt sokszor javaslatot teszek intéz-

mények, utcák stb. névadójára. Ilyenkor arra is gondoltam, ténylegesen megbecsülést jelent-e, ha valakiről egy intézmény vagy utcát neveznek el? Az október 24-i élményem megerősítette kételkedésemet. Becsülheti-e az az intézmény a névadóját, amely nem tud gondoskodni a vele egy városban levő sírról?

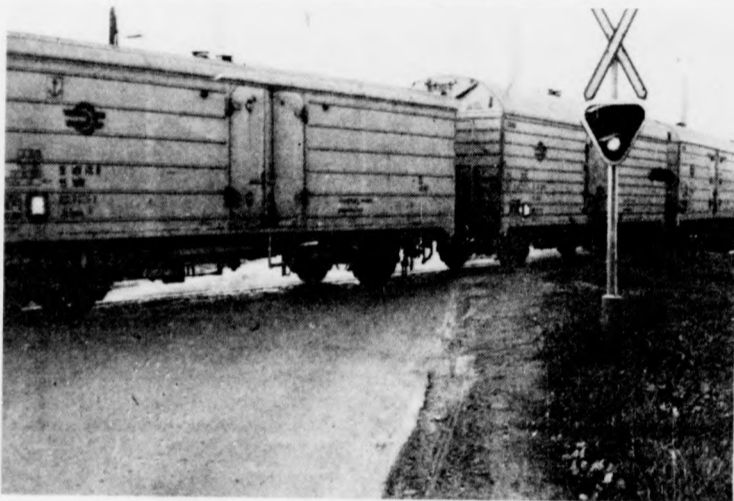
Nagyon örülnék, ha a töprengéseim miatt kis késéssel írt levelem akkor érkezne meg, amikor a leírt tapasztalat már a múlté és időközben az iskola diákjai rendbetették a sírt” — fejezte be levelét dr. Simonffy Emil kandidátus, levéltárigazgató, Zalaegerszeg, Széchenyi tér 3.

Nincs kuka

Kun László Debrecen, Kinizsi utca 63/A szám alatt lakó olvasónk telefonon tett bejelentésében kifogásolta, hogy a csapókerti kis piacnál két hete nincs szeméttároló. Kukák hiányában a lakosság most a kukák helyére hordja a szemetet. Ez nem a legjobb megoldás, ezért az illetékesek segítségét kéri.

Ugyancsak öt tette szóvá, hogy a Keresztesi utcának a Kinizsi és a János utca közötti szakasza csapadékos időben járhatatlanná vált a nemrég befejezett építkezés miatt. Várható-e, hogy az utcában jobb körülményeket biztosítanak a gyalogosoknak és a járműveknek?

Villog a fehér fény

Az alábbi felvételt Debrecenben, a Monostorpályi úton készítette Szöllösi László, Szabó István altábornagy téren lakó olvasónk, október 19-én délután fél 4 előtt 5 perccel. A lámpa fehér fényt mutat, mégis teherkocsi zárja el a gépkocsik elől a közlekedést. Hogyan lehetséges ez?

Emberek vagyunk

Alkalm szüli... a szélhámost

A szemfülesnek, az ötletesnek áll a világ — tartja a mondás, s ha ez valamikor igaz volt, most hatványozottabban az. Ha az ötletesség vállalkozókedvvel párosul, az már — előbb-utóbb — pénz is jelent. Az ötletes ember néhány esetben az emberek hiányosságára is épít, ami még nem lenne elfeledendő. De az alábbiakban ismertett esetben az ötletesség emlegetése, úgy véltük, enyhe túlzás.

Halottak napján jó megjelenésű férfi járt sírról sírra, és azonnal elkészült fényképet ajánlott, darabját potom hetven forintért. Nehegy azt higgyék, hogy ezért a pénzért legalább a minőség garantálta! Ha történe-

tesen sötétre sikerült a kép, a fényképezéshez nem értőknek könnyen bemagyarázta, hogy idővel kivilágosodik majd a fotó, és látni lehet rajta valamit.

Ajánlatát sokan szívesen vették, így minden bizonnyal vastag zsebekkel távozott a temetőből az alkalmi fotográfus. Az emberek éltek a lehetőséggel, és gyenge pillanatukban gavallérosan fizettek. (Csak zárójelben jegyezzük meg, egy polaroid kép önköltségi ára körülbelül 38 forint. Igaz, a „művészi munkát” nem számítotuk bele!)

Jó ötlet volt vagy szélhámosság? Döntsek el olvasóink.

Kopasz Árpád

Közömbösség

Debrecen egyik forgalmas utcáján öt-hat éves fiú kerékpározott hazafelé, a járműje hátsó részére futballlabdát erősített. A gyerek alig tett meg pár métert, amikor két nagyobb fiú állt elé, akik arra kényszerítették, hogy leszálljon a bicikliről. Ekkor a két „nagy” elvette a kerékpár pumpáját, s amennyire csak tudták, megrongálták, majd a síró gyermek elé dobták.

Az idejűkkel, úgy látszik, kezdeni mit sem tudó két nagyobb fiú ezután a labdának esett, majd mivel nem tudtak mit kezdeni vele, úgy gondolták, elég fájdalmat okoznak azzal az idegen kislányoknak, ha elveszik tőle. A kisebb hiába sírt,

megfenyegették, hogy ők a Dózsa dszúdósai, majd elbánnak vele.

Hogy dszúdósok-e vagy sem, azt nem tudjuk. (Még feltételezni sem merjük, hogy leendő sportembereket ilyen mentalitásra nevelhetnek, s nevelhet egy kemény sportág!) Nem ismerjük a fiúk nevét sem, a történeteket mindössze azért közöljük, hogy szolgáljon okulásul mindazoknak, akik olvassák! Legyen az felnőtt és gyermek egyaránt. Még annyit: mindez délután fél 4-kor történt, tehát világosan, s nem volt senki, aki a síró gyermek segítségére siessen, holott közlekedtek az utcán...

(Balogh)

LEVÉLZŐLAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!

HAJDU-BIHARI NAPLÓ postája
4 0 2 4 III

Az oldalt összeállította: BALOGH JÚLIA

Döntött a Legfelsőbb Bíróság

Kártérítés, rokkantsági járadék

Egy vajúr, húsz évvel ezelőtt, motorkerékpárjával az egyik termelőszövetkezet kivilágítatlan kocsijának ütközött. A karambol következtében a jármű tartályából a benzin kifolyt, meggyulladt és a szerencsétlen embert olyan súlyosan megsebesítette, hogy 67 százalékos rokkantta vált. Az akkor megindult kártérítési perben a bíróság megállapította: a baleset következtében a vajúr is felelősség terheli, ezért a tsz-t csak 60 százalékos kártérítés fizetésére kötelezte.

A rokkant most a szövetkezet ellen járadéka fölemeléséért pert indított. Arra hivatkozott, ha nem éri baleset, mint vajúr havi kilenc ezer forintot keresne, ezért a tsz-nek megfelelő összeget tartozik neki fizetni. A szövetkezet kérte: a bíróság vegye figyelembe, hogy a rokkant — kárenyhítési kötelezettsége folytán — meglévő munkaejérével éjjeli őri vagy portási munkát vállalhatna, és ezzel havi 2000 forintot keresne. Az alsó-

fokú bíróságok ellentétes ítéletei ellen emelt törvényszéki ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a következőképpen döntött:

A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollegiumának állásfoglalása értelmében, ha a balesetet szenvedett ember kárenyhítési kötelezettségének nem tesz eleget és maradék munkaejérével nem jut keresethez, akkor a baleseti járadék kiszámításánál az így elérhető jövedelmet, mint tényleges jövedelmet kell figyelembe venni. Ebben az ügyben is a járadékot ennek megfelelően kell megállapítani. A vajúr, ennyiben nem éri baleset, a nyugdíjjárulék levonása után, 8530 forintot keresne. Ebből az összegből le kell vonni a részére folyósított 2100 forint rokkantnyugdíjat, továbbá havi 2000 forintot azon a címen, hogy ha maradék munkaejéréjét hasznosítja, ennyit kereshetne. Az így fennmaradó összeg 60 százalékat kell a tsz-nek havi járadékként fizetnie.

VÁLASZOK

a Szívesen vennék, a Felszólítás ebadó ügyében és a Bútor nélkül című cikkekre

A Hajdu-bihari Napló október 19-i számában Erdei Dezső debreceni levélírónk arról érdeklődött, hogy miért nem lehet nálunk barna kenyeret venni. Eszrevételére a Hajdu-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat igazgatóhelyettesétől az alábbi választ kaptuk:

kedvezményt, sőt egyéb beadvánnyal sem fordult az adóhatósághoz. Így az 1981. és 1982. évre az ebadó kivételése törvényes volt.”

Megjegyzésünk: a határozatban és annak indoklásában nem szerepel, hogy az adómentesség csak egyszeri, s csak az 1980-as évre vonatkozik. Minden bizonnyal ezért történt meg, hogy idős olvasónk most „ütközésbe került” az adóhatósággal, holott ezt eddigi életében soha nem tapasztalta.

Október 26-i számunkban Bútor nélkül című írásunkban Bálint Károly elpanaszolta, hogy a kifizetett megrendelt bútorát nem kapja meg. Az írásra Rozgonyi Béla, a megyei Vegyipar-kiskereskedelmi Vállalat igazgatóhelyettese válaszolt:

„Levelét pontatlanul fogalmazta meg, mert a bútor árának csak a 20 százalékat fizette ki, ami az előjegyzés felvételekor esedékes, s nem a bútor teljes vételárát.

A panaszt kivizsgáltam és megállapítottam, hogy az érvényben levő rendelkezés alapján a DOMUS Áruháznak augusztusban kellett volna a Stella-Modul szekrényt megkapni, de az Alföldi Bútorgyár alkatrészhányára hivatkozva a szekrénygyártását nem indította be. A gyárnál folyamatosan érdeklődtünk az előjegyzések miatt, a gyártás indítását sürgettük, ennek ellenére most is azt tudjuk mondani, amit már többször, hogy a szekrénygyártására az alkatrészhány miatt nem kerül sor.

A DOMUS Áruház az előleget kérésére azonnal visszafizeti.”

RENDELETEKRŐL RÖVIDEN

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és a pénzügyminiszter 22/1982. (X. 22.) MEM-PM számú együttes rendelete a Földművelésügyi és Élelmiszerügyi Minisztérium Földvédelmi Alap elnevezésű számlára.

A Földvédelmi Alap forrása a mezőgazdasági rendeltetésű földeknek a mezőgazdasági termelésből való időleges vagy végleges kivonásáért megállapított térítések 50 százaléka, a művelési kötelezettség elmulasztása miatt megállapított térítések, továbbá a rekultivációhoz az állami költségvetésből átadott összegek. A térítéseket a kötelezettek a határozott jogerőre emelkedésüktől számított 15 napon belül a föld fekvése szerint illetékes megyei, fővárosi földhivatalnak fizetik be a „földmérési

hozzájárulás zárolt bevételi számlájára”. A megyei földhivatalok a térítéseket kötelesek átutálni a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Földvédelmi Alap elnevezésű számlára.

Az Alapból az 1982. január 1. után átvett parlagterület, a művelés alól kivont föld, a kihasználatlan zárványterület, az állami támogatás nélkül telepített és egyéb gyepterület szántó művelési ágú újra hasznosításához lehet támogatást adni. Az Alapból a földrendezéseknél, földselektálásnál és földátadásnál a térítések fedezetére a nagyüzemi táblák kialakítása érdekében szükséges feltárásokhoz hozzájárulást lehet adni. Ezt öt éven belül vissza kell fizetni.

Támogatást és hozzájárulást kérhetnek az állami tu-

lajdonban álló mezőgazdasági rendeltetésű földet kezelők, a mezőgazdasági és háztartási termelőszövetkezetek és a mezőgazdasági szaküzemeltetők. Parlagterület szántó művelési ágú újrahasznosításának költségeihez, ha a terület kérelmezőként 50 hektárnál kevesebb, hektáronként legfeljebb 10 ezer forint támogatást lehet adni. A művelés alól kivont föld, zárványterület, állami támogatás nélkül telepített vagy egyéb gyepterület szántó művelési ágú újrahasznosításának költségeihez, ha a terület 10 hektárnál kevesebb, legfeljebb 50 százalékos támogatást lehet adni. A támogatás összegének megállapítása a megyei szakigazgatási szerv hatáskörébe tartozik.

A megyei szakigazgatási szerv, illetve a minisztérium a támogatás és hozzájárulás összegéről minden év január hó 31. napjáig határozattal dönt.

A rendelet kihirdetése napján lépést hatályba.

A belkereskedelmi miniszter 18/1982. (X. 22.) Bkm számú rendelete az egyes kereskedelmi egységek jövedelemértékeléséről szóló 57/1982. (X. 22.) MT számú rendelet végrehajtásáról. (Megjelent a Magyar Közlöny 64. számában)

A jövedelemértékelésű üzletet a gazdálkodó szervezet vezetője jelöli ki. Jövedelemértékelésbe vonható az üzlet vezetője vagy az üzlet vezetőhelyettesei, vagy az üzlet kollektívája. A jövedelemértékelésbe vont dolgozókkal a gazdálkodó szervezet legfeljebb öt évre írásban megállapodást köthet. A megállapodás a munkaszüneti részét képezi. A dolgozók alappéremébe és az üzlet eredményes működésétől függetlenül prémiumban, továbbá az eredménykövetelmény túlteljesítése esetén annak meghatározott hányadában részesülnek. A dolgozót jutalék nem illeti meg.

A gazdálkodó szervezet a jövedelemértékelésű üzlet vezetőjét feljogosíthatja az általa értékesített termékek eladási árának kialakítására. A beszerzésekkel tételesen el kell számolni, és az értékesítést a szoros elszámoltatásnak megfelelően bizonylatolni. Az üzletben készpénzben felmerülő egyes kiadásokra a gazdálkodó szervezet elszámolási kötelezettség nélküli átalányt állapíthat meg.

Ez a rendelet 1983. január 1. napján lép hatályba.

Néhány sorban

Két héttel ezelőtt megjelent egyik írásunkban arról volt szó, hogy vasárnap — mivel nincsenek nyitva a trafikok — nem lehet buszjegyet venni. Írásunkban példaként az Újkertet említettük. Egy hét múlva telefon értesített bennünket Cseh Istvánné, a Hajdu János utca 14. számú épületben levő trafik tulajdonosa. Közölte, hogy megállapodtak buszjegy árusításában a vasárnap is nyitva tartó virágárusossal, aki ugyanabban az üzletcsoportban található.

Köszönjük az értesítést és azt, hogy a közügyekre ilyen módon is reagálnak. Reméljük, a gyakorlatban a jegyárusítással itt nem lesz vasárnap sem gond. A jó példa máshol — közte a villamosvonalon — is követőkre találhatna.

Kerekes László debreceni olvasónk arról panaszkodott,

hogy október 23-án a Külső vásártéri benzinkútnál aprópénzzel tudott csak fizetni, ezért a kutas magából kikelve közölte, hogy ez a pénz nem pénz. (A szavait egy kissé másként váltogatta, de ez nem tűr nyomdafestéket.) Levélírónk aztán meg is „fenyegette”, máskor nem fogadja el az aprópénzt.

Reméljük, Kerekes László nem ijedt meg ettől a fenyegetéstől. Véleményünk szerint nem éri meg a fáradságot, hogy azon gondolkodjon, hová lett a benzinkutasok udvariassága. Nagyon bízunk abban, hogy egyszer sokan megértik — ha másé nem, a saját kárukon —, hogy az udvariasság és a figyelemesség az emberi kapcsolatok alapvető követelményei, nemcsak a benzinkutasé, hanem mindenkié. Nyugodtan adja oda a 10 és a 20 filléresket továbbra is.

Aki ezt kifogásolja, magáról állít ki „bizonyítványt.”

A múlt hónapban szó volt arról, hogy még ebben az évben tartanak egy átfogó köztestületi akciókat Debrecenben. Az ellenőrzést a zöldterület-védelmi örök, az ötfelügyelők, a Debreceni Városgazdálkodási Vállalat, a városi tanács V. B. Hivatala és a rendőrség dolgozóival végezték. Nyolcvan esetben figyelmeztettek, 73 alkalommal helyszíni bírságot szabtak ki, és két esetben feljelentették a környezetükre nem sokat adókat. A szabálysértések közül megemlíthjük a zöldterületen történő parkolást, a szemetelést, az engedély nélküli virágárusítást, a közterületen történő szeszes ital fogyasztását, az erdőben történő kerékpározást.

Jogaink: a kettőspon nincsen ugyan írva sen van alatta egy képsor jobb oldalán egy más kötelességeink. Itt e utasít, hogy vágyuk kötelességeinket tar zókártyákat hátul, a mő mellékletből. A F ségeink szó alatt két sor, az egyik tetején. Hol?, a másikén: Mit (Kezd izgalmas lenni alján megtaláljuk a tokat. „Mondd el a ké gítésével, milyen vannak az ábrázolt lyeken!” (Mily soká egy másodikos net „ábrázolt” színhely nézzük csak! Az első színhely rögtön az isk képen: tanterem és A tanteremben látha tanuló, úlnék és lefe nek. Előttük tanító egyenesen áll, jobb behajlítva, arca nin tudni, mit csinál. No jogaid vannak, te Ha a gyerek érti, m a szó: jog, rövidke t után mást nem felel (tanteremben jogom v (Mint hogy a képen tó.)

Egytel lejjebb a ké iskolaudvar. Itt két pen szalad egy labo két kislány merev te sal labdázik, egy h meg hátra tett kéze őket. Ezek alapján: nak joguk van az is varon focizni (ám eléggé kétségbe), a lá joguk van szépen l valamint állni.

A harmadik „ábráz hely”: az otthon. A s két gyerek, termé egy fiú és egy lány (modell). A fiú ül a talánál, háttal, nem mit csinál: a kislány és babázik. Így hát, nak otthon joguk van asztaluknál ülni, a nak meg szépen bab

A negyedik színlé utca. A képen egy üres autóbusz, elől gyerek száll épp semmi tömeg, semm gás!). Egy másik hátrébb áll, úgy lát a busz nem jó nek persze, ő egy zsfolt Na, gyerekek, ezt sű Mihez van itt jogu felszállni az üres bu jó!

Ötödik színhely: a tér. Bár játszótérre sonlított, de hát ez va va. A kép hátrébb folt, kiterjedt lombo kat jelképezve. Előtt don egy apuka, vele szintén ül, kezében bót tart. Mellettük jó ros szeméttartó. Ez már ami a „játsszótér” dezését illeti. A kép ben két kislány, az t tékbabakocsit fog k vel, a másik melle Láthatólag intelliger szélgetnek a játé

Széllügyi Imre

TANKÖNYVTAN

Jogaink: a kettőspond után nincs ugyan írva semmi, de van alatta egy képsor. A lap jobb oldalán egy másik szó: kötelességeink. Itt egy olló utasít, hogy vágjuk ki a kötelességeinket tartalmazó szókártyákat hátul, a 2. számú mellékletből. A Kötelességeink szó alatt két oszlop: az egyik tetején ez áll: Hol?, a másikén: Mindenhol. (Kezd izgalmas lenni.) A lap alján megtaláljuk a feladatokat. Mondd el a képek segítségével, milyen jogaid vannak az ábrázolt színhelyeken! (Mily sokat mond egy másodikos nebulónak: „ábrázolt színhely!”) De nézzük csak! Az első ábrázolt színhely rögtön az iskola, két képen: tanterem és udvar. A tanteremben látható hat tanuló, ülnek és lefelé néznek. Előttük tanító néni, egyenesen áll, jobb karja behajlítva, arca nincs, nem tudni, mit csinál. No, milyen jogaid vannak, te gyerek? Ha a gyerek érti, mit jelent a szó: jog, rövidke töprengés után mást nem felelhet: a tanteremben jogom van ülni. (Mint hogy a képen ez látható.)

Egyel lejjebb a képcsúknál iskolaudvar. Itt két fiú szépen szalad egy labda után, két kislány merov testtartással labdázik, egy harmadik meg hátra tett kézzel nézi őket. Ezek alapján: a fiúk-nak joguk van az iskolaudvaron focizni (ámbar ez eléggé kétséges), a lányoknak joguk van szépen labdázni, valamint állni.

A harmadik „ábrázolt színhely”: az otthon. A szobában két gyerek, természetesen egy fiú és egy lány (családmodell!). A fiú ül az íróasztalánál, háttal, nem tudni, mit csinál; a kislány térdel és babázik. Így hát a fiúknak otthon joguk van az íróasztaluknál ülni, a lányoknak meg szépen babázni.

A negyedik színhely: az utca. A képen egy teljesen üres autóbussz, elől egyetlen gyerek száll fel (és semmi tömeg, semmi tolongás!). Egy másik gyerek hátrébb áll, úgy látszik, ez a busz nem jó neki. (Hát persze, ő egy zsúfoltra vár.) Na, gyerekek, ezt süssük ki! Mihez van itt jogunk? A, felszállni az üres buszra! Ez jó!

Ötödik színhely: a játszótér. Bár játszótérre nem hasonlít, de hát ez van odairva. A kép háttérben zöld folt, kiterjedt lombosított fák jelképezve. Előtte a padon egy apuka, vele kislánya, szintén ül, kezében léggömböt tart. Mellettük jókora piros szeméttartó. Ez minden, már ami a „játszóter” berendezését illeti. A kép előtérben két kislány, az egyik játékbabakocsit fog kis kezével, a másik mellette áll. Láthatólag intelligensen beszélgetnek a játékgyerek

hogylétéről. No, ebből megtudhatjuk, hogy a játszótérre jogunk van szépen ülni és állni, léggömböt a kezünkben tartani, valamint társalogni. Jogismeretből másodikban egyelőre ennyit.

De nézzük kötelességeinket! Ebből már több van, szám szerint harminckettő. Iskolai kötelességeink: mindenekelőtt „pontosan érkezni”. (Egyébként a kis szókártyák furcsa mondatai nem kezdődnek, azaz nincs sehol nagy kezdőbetű — noha épp most tanulják nyelvtanból, hogy a mondatot nagy kezdőbetűvel kezdjük, a végére írásjelet teszünk — de itt írásjelet sincs.) Tehát kötelességünk: magunkkal hozni a szükséges tanszereket (semmi felesleg!). Továbbá: vigyázni a kapott feladatokat (ez utóbbit különösen fontos megjegyezni: csak a kapott feladatokat!). Aztán: vigyázni a felszerelés épségére (milyen felszerelés? úgy általában? vagy az iskolai, illetve a saját?). Iskolai kötelességünk még segíteni társainknak, segíteni tanárainknak (például abban, hogy nem ágálnak különösképpen a környezetismeret nyújtotta bővelés információ-zuhatag ellen, hanem engedelmesen kivágjuk — anyánkkal kivágatjuk, mert mi meg nem tudjuk úgy kezelni az ollót —, szóval kivágjuk „kötelességeinket” a könyv hátuljából, és szortírozzuk őket a rubrikáknak megfelelően.)

Bajban vagyok (a gyerek nincs bajban, őt az egész nem érdekli) a következő cetlivel: „Jelkiismeretes, pontos munkát végeznél”. Hova tegyem? A „Mindenhol”-al? (A jobb szélső oszlopba tedd azokat, amelyek általános, mindenhol érvényes kötelességeink.) Gondolko-dom. Mi egy gyerek „munkája”? A tanulás, nemde? (A játék nem munka. Az amolyan jog, passzió, kellemes dolog.) Végül is úgy döntök, iskolai kötelességem „Jelkiismeretes, pontos munkát végeznél”.

Othon viszont kötelességünk — a cetli szerint — „egészségesen, kulturáltan élni”. No, gyerekek, ki a bünnös, ha nem teljesít eme kötelességet? S mondó, gyerekek, kulturáltan étkezelni az egyáltalán? Vajon K. Sanyika, tavalyi osztálytársad, a fejlődésben elmaradott, kicsi, sovány, örökké maszatos kis cigánygyerek, aki az idén megint elsős, ha megéri életében a második osztályt, ő mit kezd ezzel a szókártyával? Meg azzal, hogy kötelességünk *takarékoskodni*? Ha majd anyja leküldi a boltba palínkáért, eszébe jut-e ez a kötelesség, s fog-e majd takarékoskodni? Két üveg heve, a másik mellette áll. Láthatólag intelligensen beszélgetnek a játékgyerek

hogylétéről. No, ebből megtudhatjuk, hogy a játszótérre jogunk van szépen ülni és állni, léggömböt a kezünkben tartani, valamint társalogni. Jogismeretből másodikban egyelőre ennyit. De nézzük kötelességeinket! Ebből már több van, szám szerint harminckettő. Iskolai kötelességeink: mindenekelőtt „pontosan érkezni”. (Egyébként a kis szókártyák furcsa mondatai nem kezdődnek, azaz nincs sehol nagy kezdőbetű — noha épp most tanulják nyelvtanból, hogy a mondatot nagy kezdőbetűvel kezdjük, a végére írásjelet teszünk — de itt írásjelet sincs.) Tehát kötelességünk: magunkkal hozni a szükséges tanszereket (semmi felesleg!). Továbbá: vigyázni a kapott feladatokat (ez utóbbit különösen fontos megjegyezni: csak a kapott feladatokat!). Aztán: vigyázni a felszerelés épségére (milyen felszerelés? úgy általában? vagy az iskolai, illetve a saját?). Iskolai kötelességünk még segíteni társainknak, segíteni tanárainknak (például abban, hogy nem ágálnak különösképpen a környezetismeret nyújtotta bővelés információ-zuhatag ellen, hanem engedelmesen kivágjuk — anyánkkal kivágatjuk, mert mi meg nem tudjuk úgy kezelni az ollót —, szóval kivágjuk „kötelességeinket” a könyv hátuljából, és szortírozzuk őket a rubrikáknak megfelelően.)

„kötelességét”? Mellest ez előbb mint jog kellene hogy megadassék neki, a szükséglakás helyett. De hagyjuk Sanyikát, úgysem jár iskolába. Iskolakerülő.

Te viszont, fiam, tanuld meg, hogy kötelességed „helyesen gazdálkodni az idővel”. Hogy hol? Mondjuk otthon. (Az iskolában neked semmi közöd az időbeosztás-hoz. Ott be van osztva, tudod.) Ja, hogy nem értd, mit jelent a gazdálkodni? Sebaj, fő, hogy a szókártya ki van vágva, és el van helyezve.

Nézzük csak, a játszótérre mi a kötelességed! Megvan az idevágó cetli: „Jelkiismeretes, pontos munkát végeznél”. Ez érdekes lehet! Hogy ti szalagáltok? Hogy szűk a hely? Hogy elzavar-nak, ha fociztok? Nem baj, ha egészen nagy leszel, egy egészen más tantárgyból majd megtanítják neked, mi is az *ellentmondás*, mint fogalom.

Mindenhol érvényes kötelességeink! A „Mindenhol” című oszlopba rakjuk a következő szókártyákat: „fe-gyelmezetten, udvariasan viselkedni”, valamint ezt: „köz-szöneti rokonainkat, ismerő-seinket, pajtásainkat, tanára-inkat”. Erdemes egy elismerő biccentéssel nyugtázni e ki-merítet felsorolást, bár ki-maradt belőle az „idegenek” szó, pedig olykor-olykor azoknak is kell köszönni (mi-után tisztázódott, hogy a „köszöneti”-n a köszönet értjük).

Aztán van ilyen kötelesség is: „védeni a fákat, bokrokat, virágokat”. (Már ahol van-nak.) De mi az, hogy véde-ni? A kártevők ellen? Nem, fiam, itt egyszerűen arról van szó, hogy vigyázni kell rájuk.

Továbbá mindenhol köte-lességünk „előzékenyen visel-kedni az idősebbekkel szem-ben”. De miért csak az idő-sebbekkel szemben? A kisebb-ekkel szemben nem kell (micsoda szó!) *előzékenyen* viselkedni?

Rakjuk, rendezgetjük köte-lességeinket. Mind a har-minckettőt. Egyik nagyobb közhely, mint a másik. Em-beridegen, túlmacionalizált mondatok. (Még csak nem is igazi mondatok.) „Megőrizni és helyreállítani a rendet, tisztaságot.” (Itt megtakarí-tottak egy névelőt!) Hajaj! Attól, hogy a kockákban rend van, még nem lesz rend a fejcsékekben! Sze-rencsere. Mert isten őrizz, hogy a köllök mindezt *igy, ilyen módon* tanulják meg! Ezt ok egyelőre csak unják, és nem értik.

De sejtik, tapogatták, ér-zéklik azt a bonyolult és zűrzavaros, rejtelmekkel teli vilámit, amit mi, nagyok, életnek nevezünk, s amiben ők nem a tankönyvek segít-ségével tudnak majd eliga-zodni. **Pásztor Júlia**

KITEKINTŐ

Csurka-bemutató Nagyváradon

Október 15-én *Csurka István* Deficit című darabjával kezdte idei évadját a nagyvárad-i Állami Színház magyar tagozata; a nyáron elhunyt, a mű színrevitelében még tevékeny részt vállaló irodalmi titkár, *Böloni Sándor* emléke előtt is tisztelve.

Elképesztő méretű vörös virágok, fányi zöld levelek, gyűrűző indák borítják a színpad díszletfalait, még a rozettás mennyezetet imitáló zsinórpádlásról is rózsabimbók és liánszerű hímblázódó virágszálak lógnak; elsőként valami irdatlanra nagyított tapetamintára asszociáltatva a nézőket. Am a színészek fölé boruló mennybéli virágoskert, az édeskészen hamis színek és formák előzetesen is megemelik, a világosság fölötti régiókba tolják a színpadi cselekményt, kívül és fölül a szobán, amelyet egyetlen, s ugyancsak hatalmas vörös lepél borít. Részeként az erősen érzéki hangulatú díszletnek, de talán a szónoki emelvények vörös területét, netán a szabadság földre került, áglyepedővé devalválódott égő zászlaját is jelentéstartomány körébe vonva. Mint ahogyan a liánszárak is többek önmaguknál — alkalmasnak tetszenek arra, hogy végükre hurkot képzeljen a néző, s a hurkok az önmagát, és a világot fröcskölő tehetetlenséggel utáló főhős, X. (*Miska László*) fejét; egyfajta kegyetlen megoldási-feloldási lehetőségeként. Amely megoldás azonban a színpadi jelrendszeren belül az elvetendő közé sorolható. A díszlet (*Jóvián György* mv.) lényegében a mű minden fontos gondolati rétegét, képi nyelvre, látvány-szintre fordítja, illetve a Deficit kissé kuszán egymásra halmozott, összezsúfolt gondolati szálaiból a súlyosabbakra figyeltet. Arra nevezetesen: a úgy-forradalmár, a jóléti világ, valamint saját tehetetlenség tüzeiben főleg felesleges ember lett az egykor hősie-sen hívó és cselekvő X-ből. A Szabolcs Gábor-féle hajdani „prófeta” Csurka szerint

egyfajta értelmiségi típust, méginkább kor-osztályt-nemzedéket modellál: s *Szabó Jo-zsef* szürrealisztikus jelzései alaposan meg is felelik, mintegy kortalanná növelik az eredeti eszmét. Csurka nem tisztazza kel-lően, hogy ebben az önéletrajzi előadás-ban mennyi szerepe lehet a személyiség gyenge-ségének, Miske László robusztus egyénisége, az idegbajos kitörések mögött is sejtethő szellemi ereje és aktivitása azonban, a ren-dezői jelzésekkel összhangban, azt bizonyít-ja: e paradicsominak tetsző, ám béműt helyzetből nagyjából önhibáján kívül nem tud kitörni — sőt talán önhibáján ki-vül kényszerült. A várad-i X. pontosan tud-ja, a virágos ládában (múltja, származása, indítást jelképeiben) már régen nincs semmi. Üres a hegedűtok: ki is nyitja, ki-vül-belül megmutatja — volt hit, nincs hit. Végül kivonul a világból, mintha egyszerű-lyes ülösstrájkot folytatna saját csömörös élete, de a külvilág kényszerítő ereje ellen is. Csakhogy ez a passzív rezisztencia ugyanolyan rabság, börtön, mint a rózsás falu otthon volt: a rozettás mennyezet meg-billen és árnyéka cellarácsként vetül az egész benti s kinti birodalomra. Sem az ön-feladás-gyilkosság, sem a fogcsikorgató unalmú semmittevés-pótcselekvés, sem a bölcs kivonulás nem megoldás: a bemutató-nak, a helyenként patetikussá forduló be-állítások ellenére is e határozott rendezői műértelmezés az erőssége. A játék mozgató-rugója pedig Miske László: öniróniája felel-met. Kár, hogy olykor, partner nélküli pillanatokban öncélú megoldásokat is alkalmazni kénytelen. Mellette *V. Csiky Ibolya* W.-je figyelemre méltó. *Kiss Török Ildikó* (Y.) színtelenebb karakterű feleséget, *Acz Tibor* (Z.) tudatlanabb, puhább barátot formál.

Cs. Nagy Ibolya

Alkalmi idézetek

A Családi Eseményeket Szervező Iroda kiadásában

A Debrecen városi Tanács Társadalmi Ünnepeket és Szertartásokat Szervező Iroda kiadványaként eddig hét kötet látott napvilágot azzal a fő célkitűzéssel, hogy gondosan megválogatott, s szak-szerűen csoportosított szépirodalmi, s egyéb művekből vett idézetekkel segítse a házasságkötéseket, házassági évfordulókat, névadó ünnepe-seket, polgári temetkezéseket, nyugdíjas-összejöveteleket, öregek napjának szónokait alkalmi beszédeknek színvo-nalásabbá, közvetlenebbé, ünnepélyesebbé tételében. Ezek a kötetek azonban nemcsak a hivatásos és al-kalmi szónokok munkáját könnyítik meg s teszik ha-tásosabbá, hanem szónoki tanfolyamok előadójának is komoly segítséget nyújtanak

Mind a hét kötet gazdag anyagát *dr. Balogh Istvánné*, a Családi Eseményeket Szer-vező Iroda munkatársa gyűj-tötte és állította össze a kü-lönböző rendezvényeknek megfelelően. Az írók, köl-teményesek, tudósok, közéleti személyiségek meg-nyilatkozásait tartalmazó kö-tetek a szónoki mondaniva-lók magas szintű megfogal-mazásai a hallgatóság emlé-keztetőben való továbbélés igényével. Az alkalmi beszé-dek legtöbbje hamar halvá-szerűen csoportosított szépi-rodalmi, s egyéb művekből vett idézetekkel segítse a házasságkötéseket, házassági évfordulókat, névadó ünnepe-seket, polgári temetkezéseket, nyugdíjas-összejöveteleket, öregek napjának szónokait alkalmi beszédeknek színvo-nalásabbá, közvetlenebbé, ünnepélyesebbé tételében. Ezek a kötetek azonban nemcsak a hivatásos és al-kalmi szónokok munkáját könnyítik meg s teszik ha-tásosabbá, hanem szónoki tanfolyamok előadójának is komoly segítséget nyújtanak

téssel kapcsolatos fejze-teket: A szerelem varázsa. Vallomás. A társra találás öröme. Hűség. Kései házasságkötés. Népies házasságkötés. Névadó ünnepegek: Családtörvény. Anvaság. Családpapa. Felelősség. Csa-ládi légkör. Gondolatok a nevelésről. Nevelési ténve-zők. Erzelmi-esztétikai nevelés. Nagyszülők. Csupa olyan problémák, melyeknek felve-tése sem a házasságkötési, sem a névadói ünnepegek-ről nem hiányozhatik.

A polgári temetésekre szánt idézetek Balogh né elhunyt életkorának, foglal-kozásának, halálának, közéleti tevékenységének figyelembe vételével állította össze azért, hogy a beszéd a ravatalteremben, a sírnál, hagyományos vagy hamvas-tásos temetésen hangzik-e el. Eddig teljesen egyedülálló munka a legújabb, hetedik kötet, mely az öregek napjával kapcsolatos idézeteket tartalmazza. (Gondolatok az öregedésről. A nyugdíjas kor-élése. Életet az éveknél. Intelem az idősök tisztélet-re.)

Az idézett írók, költők kö-zött megtalálhatjuk a hazai s világirodalmi nagyságokat az ókortól egészen napjain-ig (Vergilius, Seneca, Cato, Goethe, Shakespeare, Byron, Villon, Stendhal, Balzac stb.), sőt debreceni költők is szerepelnek a kiadványok-ban: Bényei József, Boda István, Kiss Tamás, Juhász Géza, Tóth Endre, Gulácsy Pál, Niklai Ádám, Stetka Éva stb. Az idézett tudósok között találjuk Rousseau, Nietzsche, Benedek István, Hirschler György, Németh György, Buda Béla stb. frap-páns megnyilatkozásait. Szép számmal vannak a kötetek-ben egész terjedelműben közölt költemények is ünne-pi, alkalmi műsorokban való hasznosításra. Minden kötet végén bőveges bibliográfia segíti a szónokokot a váloga-tásban.

Igazat kell hogy adjunk a Népművelési Intézet szakre-ferensének, amikor a Balogh Istvánné által összeállított, s válogatott idézetgyűjtemé-nyeket „házapótlóknak, s magas színvonalúnak” mi-nősítette, hangsúlyozva ezek-nek „a lakosságunk egyre tekintélyesebb tömegeit érintő” kiadványoknak rend-kívüli fontosságát mind ideológiai, mind társadalmi, s esztétikai szempontból.

J. N. J.

Dr. Nyakas László

NOVEMBER 19-20.:

A világ magyarságáról – Debrecenben

NÉPRAJZI KONFERENCIA A DÉRI MÚZEUMBAN

Eddig csak szakmai kiad-ványok, nemzeti közismereti értesítők révén tarthatták egymással a kapcsolatot, is-merkedhettek meg egymás tudományos kutatómunká-jának eredményével azok, akik a világ különböző or-naszágaiban magyar néprajzi kutatásokkal foglalkoznak. Most először személyes je-lentésre, nyilvános gondolat-cserére, a tapasztalatok át-adására és megvitatására al-kalmas konferenciára hívta össze a magyarság néprajzá-val foglalkozó szakembereket a Tudományos Ismeretter-jesztő Társulat Országos Néprajzi Választmánya a Magyar Néprajzi Társaság-gal, a KLTE néprajzi tan-székekkel, a megyei TIT-szer-vezet néprajzi szakosztálya-val és a Déri Múzeummal közös rendezésben. Mivel hazánkban a legaktívabb néprajzi kutatások műhelve a Kossuth Lajos Tudomány-egyetem néprajzi tanszéke, az országos konferencia szín-

helyeül Debrecen, háziga-zájául pedig a Déri Múzeu-mot) jelölték ki. A magyar néprajzi kutató-sokkal foglalkozó konferen-ciára november 19-én és 20-án kerül sor. Az első napon, pénteken délután *Balassa István* előnik megnyitóját kö-vetően a Jugoszláviában, Ausztriában és Amerikában folyó magyar néprajzi kutató-sokról lesz szó. Előadást tart *Katona Imre*, *Penavin Olga* a szlavóniai magyarság és az al-dunai székelyek néprajzáról, *Jung Károly* (a Jugoszláviában folyó intéz-ményes és önkéntes néprajzi kutatásokról), *Dankó Imre* (Magyar néprajzi kutatások Kárpát-Ukrajnában címmel), *Csoma Zsigmond* és *Lukács László* (a magyar anyagi kultúra, illetve szellemi néprajz Ausztriában folyó kutató-sáról) és *Bakó Ferenc*, aki az amerikai kutatások eredményeit tekintti át. A konferencia második, szombat napján a Romániá-

ban megjelenő magyar néprajzi kiadványokat *Gunda Béla*, az ott folyó magyar néprajzi kutatásokat pedig *Kósa László* ismerteti. *Ujvári Zoltán* a Csehszlovákiá-ban folyó magyar néprajzi kutatásokat mutatja be. *Mélynyé Tóth Margit* a CSE-MADOK-nak a szlovákiai magyar néprajzi kutatások-ban játszott szerepéről szól. *Paládi-Kovács Attila* pedig a Csehszlovákiában folyó in-tézményes és önkéntes ma-gyar néprajzi kutatásokról ad elő.

A világ magyarságának néprajzi kutatását tárgyaúl választó és az elmúlt tíz év eredményeinek áttekintésére vállalkozó országos konfe-rencia anyagát — az előadá-sok, hozzászólások és viták szövegét — a TOT Országos Néprajzi Választmánya ki-adványban is meg fogja je-lentetni.

ÜZEMI TÁRLAT '82
Szilágyi Imre: Kontrasztok (Fotó: Balogh Zoltán)

AGRIA BÜTORGYÁR
AVAS BÜTORGYÁR
BACSKA BÜTORIPARI VÁLLALAT
CARDO BÜTORGYÁR
DEBRECENI BÜTORGYÁR
IPLY BÜTORGYÁR
PECSI BÜTORGYÁR
SZATMÁR BÜTORGYÁR
SZEKSZARDI BÜTORIPARI VÁLLALAT

A DOMUS Lakberendezési Áruház Vállalat, a BES 9 gyáregysége és a Hajdú-Bihar megyei Vegyiparicik-kiskereskedelmi Vállalat 1982. november 11—20-a között

A DEBRECENI DOMUS ÁRUHÁZBAN
 árusítással egybekötött
BÜTORBEMUTATÓT RENDEZ

Bemutásra kerülnek:
 lakószobák, szekrények, kárp. garnitúrák, fotelek, és szekrények.

November 11.—december 4-e között
 a BES termékeiből történt
 10 000.— Ft felvételi vásárlást tanúsító
 számlák december 7-én
 10 órakor sorsoláson vesznek részt.
 Értékes szőnyeg nyeremények.

HÁZ
 Vennék központban le-
 vő kis kert, összkom-
 fortos családi házat,
 „Gázfűtés” jellegre a
 kiadóba.
 Bocskaikertben 200
 négyzetméteres épületen
 70 négyzetméteres félkú-
 pát ház eladó. Érdeklő-
 dni: Alsó-Józsa, Józsa-
 kert u. 1.
 Beköltözhető ház, 2
 szoba, előszoba, spájz,
 konyha, fürdőszoba, pin-
 ce, mellékhely. 361
 négyzetméteres gyümölcsös el-
 adó. Porosdó négyzet-
 méteres, 4 építési telk.
 244 négyzetméter. Érdeklő-
 dni Kinizsi u. 17. szám
 alatt.

INGATLAN
 480 négyzetméteres gyümölcsös
 öltöző áron eladó.
 Bősörmény út 119. 1/3.
 Hajdúszoboszló nagy
 kert, családi házunk
 elcserejének érdekében ki-
 sebbre vagy építési telek-
 re, minden megoldás ér-
 dekel. „Ráfűtést” kérek
 148 778” jellegre a haj-
 dúszoboszlói hirdetőbe.

LAKÁS
 Eladó vagy elcsere-
 lem a Burgundia u. 18.
 II. em. 8. alatti 1 + 3
 fős szobás, 62 négyzet-
 méteres szövetkezetes laká-
 somban másfél vagy kétszo-
 básra (43-54 négyzet-
 méter). Ülkert, Sestaker
 előnyben. Telefon 23-617.
 Egy szoba-összkomfor-
 tos tanácsai lakást cseré-
 lés csendes, udvari szob-
 a, konyha lakásra. „50
 ezer 106 572” jellegre a
 Hirdetőbe.

ALBÉRLET
 2 szobás, összkomfor-
 tos ház albérletre kiadó.
 „Azonnali” jellegre a
 kiadóba.
 Középkorú dolgozó nő-
 nek külön bejárattal szob-
 a kiadó. Dohérodó u. 11.
 fsz. 1. Erdőköldi este
 18 óra után.

BÜTOR
 Mindentelre szép bútor-
 vételt és eladást. Arany-
 János u. 13. Telefon:
 20-019.
 Kézi faragású antik bútor-
 eladó. Kossuth u. 46.
 II. 2.
 Szép bútorok vétele és
 eladása. Szekrények és
 egyéb bútorok. Hagyaté-
 kát is veszek. Szabadsg-
 tel. 12. Árpád térnél.
 Jó minőségű bútor
 vétele, eladása. Jerikó
 u. 25. (Bojay—Jerikó
 sarkán, a 31-es busz
 végállomása.)

GÉP ÉS SZERSZÁM
 Lyukkártyás kotogép
 eladó. Interlockot ven-
 nek vagy bérelnék. „Egy-
 társaság 106 679” jellegre
 a Hirdetőbe.

APRÓHIRDETÉSEK

Fűrészgép, faipari, vas-
 ipari gépék vétele és el-
 adása. Arany János u. 13.
 Használt Zaporozsec
 asó futómű, hengerfej és
 egyéb új alkatrészek. 20
 m lékértéssel kis és nagy
 kapuvál, valamint szofor-
 bunda eladó. Boldogkert,
 Kondor György tér 7. sz.
 Erdőköldi 3 óra után.
 Eladó felújított motorú
 UTOS 45 F traktor. Ér-
 deklődni lehet. Boldogker-
 tben. Hajdúszoboszló, Vörö-
 s Hadsereg útja 32. sz.
 IV/10.
 Trabant motor eladó.
 Lefkóvit u. 9. 91.
 Eladó Fiat 850-es mo-
 tor (bontva is). Laprugó,
 tekercsruók, felújított
 vízhiűtő, első ülések stb.,
 valamint egy olcsó olaj-
 kályha (üzemeltetve). Ér-
 deklődni du. 4-6-ig.
 Szarvas Jánosnál, Péter-
 fia u. 40. I. ajtó.
 Tojás és GX 10 000
 kettő eladó. Balogh
 Sándor, Tépe, Hunyadi
 u. 20.
 Csempezést, padlóbur-
 kolást, pvc, padlósző-
 nyő-ragasztást vállalok.
 Bethlen u. 37. 10/19.

Dolgozókat alkalmaznak

A Hajdú megyei Állami Építőipari
 Vállalat állvállalkozói munkát ajánl fel
 vállalatok, szövetkezetek, valamint
 gazdasági, munkaközösségek részére
 festő, kőműves szakmákban. Munka-
 szállítás, ékeztetés területén előny-
 bízottak. Jelenléti lehet a vállalat
 munkaerő-gazdálkodásán, Debrecen,
 Kálvin tér 11. szám.
 A Hajdú megyei Állami Építőipari
 Vállalat felvezetői munkához
 gyakorlatilag rendelkezéshez álló és
 munkahelyi technikus, továbbá gépé-
 szeti előszobát és csobádósok szak-
 munkásokat. Munkaszállítás, fűtővezet-
 késgazdálkodás, Debrecen, Kálvin tér
 11.
 A Hajdúszoboszló és Vidéke ÁFESZ
 felvételt hirdet I. sz. preszállya egy
 fő zongorista részére. Jelenlétsz.:
 Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 16-18. sz.
 Előzetes és mechanikai műszerész-
 ket üzemeltető munkakörbe, villany-
 szerelő, gépbeállító lakatos, asztalos,
 kőműves szakmunkásokat karbantartó
 munkakörbe, kazánház lakatosokat,
 hőközpontkezelőket, vízkezelőket és
 hűtőkompresszor-kezelőket energiaterm-
 elési területre, szállítmánykezelőket, fé-
 lütiéri rakodókat áruszállításhoz, fé-
 lüti és női segédmunkásokat adogató-
 pekhez felvez a Tejezem. Ékeztetőgyűj-
 tőszámp minden munkakörben szük-
 séges. Jelenlétsz.: Tejezem, munka-
 helyén, Debrecen, Köntösút sor 5-7.
 Megközelíthető a 2-es és 3-as autó-
 busszal.

FIGYELEM!
 Vállalatunk és a Magyar-
 Mongol Ngmsz, Mezőtúr
 1982. november 19-én
 délelőtt 10 órától
ÁRVERÉST RENDEZ
 Felajánlásra kerülnek:
 mezőgazdasági munkagépek
 háztáji kisgépek.
 Helyszín:
 Mezőtúr, Mgtsz bontóüzem
 (46. sz. műút mellett).
AGROKER, SZOLNOK

db
ÁRUK A BARÁTI ORSZÁGOKBÓL
 LENGYELORSZÁG, NDK, ROMÁNIA
 IPARICIKELI ÁRUHÁZUNKBAN.
 Cipőosztályunk 30%-os engedménnyel árusít
 egyes felfűtőket.
BENNUNKET NEM SZABAD ELKERÜLNI!
DÉLIBÁB ÁRUHÁZ
 Debrecen

Csempek és padlólapok árengedményes vására
 a Kelet-magyarországi TŰZÉP Vállalatnál
 1982. november 15-től
DEBRECENBEN: a sportszarnok mögött,
NYÍREGYHÁZÁN: a Tanácsköztársaság téri mintaboltban
 és a Sip u. 16. sz. alatt az udvarban,
SZOLNOKON: a mintaboltban (Ady Endre u. 97. sz.
 alatt).
AMÍG A KÉSZLET TART

48-as román, vämkerelt
 női ruhabunda eladó. Há-
 márn Kató u. 64. IX. 39.
Kerítésdrófonator, csi-
 bedrófonatot vásárolhat
 a legnagyobb árenged-
 ményrel, díjmentesen
 szállítva, vidékre is. Hat-
 van u. 34.
Menyasszonyi, völgyé-
 nyi és alkalmi ruhák
 kölcsönzése kiegészítő-
 kei. Pesti u. 55. Különle-
 ges anyagokból, modern
 szép fazonokban. Nyitva
 9-19 óráig.
Vállalkozók, kereske-
 dők, kisliparok, figye-
 lem! 1983. évi kártya-
 napra megrendelhető
 egyéni elképzés alapján
 szüvegrel, illetve grafi-
 kával. Bathányi u. 1.
 sz. alatti, Kárándi János
 filmnyomó kisliparnál.
Gázgyújtó töltés-
 szelepelése, javítása.
 Bathányi utca 1. Nyit-
 va: 8-17-ig. Minden
 szombaton 8-12-ig.
Tojlat legmagasabb
 áron veszek. Balcsy-
 zs. u. 42. Érté megyek.
Antennaszerviz, vállá-
 lon egyéni, központi
 antennák szerelését, hó-
 tárolókályhák beszerel-
 ését, közlekednek is, vi-
 dékre is, garanciával.
 Címfelvétel: Mezei,
 Csapó u. 62., dohánypolt:
 13-492.
Veszék gyűjteményem
 fejlesztésére festményt,
 színes herendi díszár-
 gyakat, délelőtt 11-ig
 délután 17 óráig. Tele-
 fon: 25-129.

GYÁSZHÍREK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
UNGVARI GYÖRGY
 szerszám és idomszerész kisliparos,
 24 éves korában, 1982. november
 7-én elhunyt. Szeretett halottunk
 temetését 1982. november 18-án,
 csütörtökön 13 órakor lesz a Köz-
 ztemető I. sz. ravatalozó termé-
 ből polgári szertartás szerint. La-
 kás: Debrecen, Csengő u. 3. A
 gyászoló család.
 Fájó szívvel tudatjuk, hogy
BALKUS GEZÁNE
 1982. november 10-én, 72 éves ko-
 rában elhunyt. Szeretett halottunk
 temetését 1982. november 16-án 14
 órakor lesz a Köztemető I. sz. ra-
 vatalozó termé- ből egyházi szertar-
 tás szerint. Lakás: Debrecen, Fé-
 nyes udvar 15. A gyászoló család.
 Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
SÁFRANY JÓZSEF
 nyugdíjas, 68 éves korában, hosz-
 szan tartó betegsége után elhunyt.
 Szeretett halottunk temetését 1982.
 november 19-én fél 2 órakor lesz a
 Köztemető I. sz. ravatalozó termé-
 ből egyházi szertartás szerint. La-
 kás: Tiszaföldvár, Fő u. 60. A
 gyászoló család.
 Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
MAKOVINYI ANDRÁS
 56 éves korában váratlanul el-
 hunyt. Szeretett halottunk temeté-
 sét 1982. november 17-én, szerdán 13
 órakor lesz a Köztemető I. sz. ra-
 vatalozó termé- ből polgári szertar-
 tás szerint. Lakás: Debrecen, Beth-
 len u. 56. II. 16. A gyászoló család.
 Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
MAKOVINYI ANDRÁS,
 a MESZOV dolgozója, 56 éves ko-
 rában váratlanul hirtelenséggel el-
 hunyt. Szeretett halottunk temeté-
 sét 1982. november 17-én 13 órakor
 lesz a Köztemető I. sz. ravatalozó
 termé- ből polgári szertartás szer-
 tint. A MESZOV saját halottjának
 tekintti.
 Köszönetet mondunk mindazok-
 nak, akik felejtethetlen halottunk,
KÉPES KAROLY ANDRÁS
 temetésén megjelentek, ravatalára
 koszorút, virágot helyeztek és mély-
 séges bánatukban részvétel o-
 sztoztak. Edecsanya és az MGM ve-
 zetésége.
 Köszönetet mondunk mindazok-
 nak, akik felejtethetlen halottunk,
KOVACS GYULA
 temetésén megjelentek, ravatalára
 koszorút, virágot helyeztek és mély-
 séges bánatukban részvétel o-
 sztoztak. A gyászoló család.
 Köszönetet mondunk mindazok-
 nak, akik felejtethetlen halottunk,
ÜVEGES FERENC
 temetésén megjelentek, ravatalára
 koszorút, virágot helyeztek és mély-
 séges bánatukban részvétel o-
 sztoztak. A gyászoló család.
 Köszönetet mondunk mindazok-
 nak, akik felejtethetlen halottunk,
LADANYI JÁNOS
 temetésén megjelentek, ravatalára
 koszorút, virágot helyeztek és mély-
 séges bánatukban részvétel o-
 sztoztak. A gyászoló család.

Siófoki B
 Vágóhid utcai sport
 D. Kinizsi: Kun —
 Andirko, Tózsér —
 kes (Garamvölgyi, a
 Siófok: Horváth II
 — Szajcz, Havasi, Ol-
 perben), Horváth I.

A 83. percben Hav-
 badrugást végezhető
 felezővonalított, labda-
 tosan érkezett a
 Szajcz elé, aki közel
 hibázott. 0-1. Ro-
 kezdett a Kinizsi: el-
 bó, majd Tózsér ér-
 gőt. A 85. percben
 beadását Vajda vis-
 laktza Tózsér elé, aki
 torkából fölé lött. E-
 cel később Onhausz

Onhausz becsúszva

nalon állva mentet
 percben sikerült az
 tés. Vajda verkedte
 gát a büntető terü-
 tében elől labdjá,
 kapus mellett a háló-
 tótt ki. 1-1.
 Almosító, esőre a
 időben gyenge sz-
 mérkőzést láthatott a
 számú közönség. A
 néhány perc alatt
 mezőnyfőnyelvbe kerü-
 lta a 16-oson belül
 volt erő elképzés
 saiban a siófokiai
 rültek saját tételt
 jobbra csak Takács
 kodott Kunon kívül
 oldalon. Persze ez ne-
 tette, hogy a Bányás
 madárszélről len-
 gyors szélső hamar-
 ceni kapu előtt az
 egy alkalommal csak
 helyezkedése segített

A labdarúgó NB I.
 22. sz. Volán—Sopron
 Tapolca 3-1, Salgóta-
 bányon 3-0, Szekszá-
 d Eger 1-0, Ozd—Gara-
 nizza 5-1.

Megy
 Hűsz gól esett a
 labdarúgó-bajnokság
 napi fordulójában
 nagyobb meglepetés
 lett.

Erdemnyek: D.
 Ujszentesmargita 5—
 Kaba—Berettyóújfal-
 u (2-0), Hajdúdor-
 adony 1-0 (0-0).

Súlyemelés
 Ozdon a területi
 bajnokság II. fordul-
 Hajdúszoboszlói
 súlyemelői 6837 pon-
 tuztek. Ezzel az
 minden bajnossal fe-
 területi bajnokság-
 II-be. Igaz, elke-
 hogy jövőre egészen
 mában bonyolítják
 emelő csapatbajnok

Egyénileg Szabó D.
 legeredményesebb
 lói, aki 56 kg-ban
 105-re javította a
 megyei csúcstát, öss-
 pedig beállította a
 megyei rekordot. U.
 I. osztályt emelt As-
 Bukta.

40%

db
ÁRUK A BARÁTI ORSZÁGOKBÓL
 LENGYELORSZÁG, NDK, ROMÁNIA
 IPARICIKELI ÁRUHÁZUNKBAN.
 Cipőosztályunk 30%-os engedménnyel árusít
 egyes felfűtőket.
BENNUNKET NEM SZABAD ELKERÜLNI!
DÉLIBÁB ÁRUHÁZ
 Debrecen

db
ÁRUK A BARÁTI ORSZÁGOKBÓL
 LENGYELORSZÁG, NDK, ROMÁNIA
 IPARICIKELI ÁRUHÁZUNKBAN.
 Cipőosztályunk 30%-os engedménnyel árusít
 egyes felfűtőket.
BENNUNKET NEM SZABAD ELKERÜLNI!
DÉLIBÁB ÁRUHÁZ
 Debrecen

